

VATANPARVAR

Сайтимицага ўтиш
учун QR-коднинг
телефон орқали
сканер қилинг.

2020 йил 21 февраль, №8 (2863)

O'ZBEKISTON

HAFTA ICHIDA

● 19 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

Сенат Раиси Танзила Норбоева Кенгаш мажлисини очар экан, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга йўллаган Мурожаатномасидан келиб чиқадиган долзарб вазифалар, шунингдек, парламент юқори палатаси зиммасига юкланган ваколатларнинг амалга оширилиши борасида Сенат аъзоларининг масъулияти ҳақида тўхталиб ўтди.

Мажлисида Сенатнинг иккинчи ялпи мажлисини жорий йил 28 февраль куни чақириш тўғрисида қарор қабул қилинди.

● Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ташаббуси билан ташкил этилган «Эзгулик албатта қайтади!» шиори остидаги қон топириш хайрия акцияси давом этмоқда.

Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Миллий гвардия, Мудофаа ва Фавқулодда вазиятлар вазирликлари билан ҳамкорликда ташкил этилган мазкур акция аҳоли ўртасида беғараз донорлик тизимини ривожлантириш, ёшларда олижаноблик ва бағрикенглик туйғуларини шакллантириш мақсадида амалга оширилмоқда.

ЎЗА материаллари асосида тайёрланди.

СИНОВЛАРДА ТОБЛАНАР САБОТ

4-5

14 ҲАРБИЙЛАР
МАКТАБ
ОЧИЛИШИДА

16 ОРТДА ҚОЛГАН
ОЛОВЛИ ЙИЛЛАР

21 АСКАР
ТАВСИАНОМА ОЛСА
ҚАНДАЙ ИМТИЕЗЛАРГА
ЭГА БЎЛАДИ?

22 ТИНЧЛИКНИ
АРДОҚЛАГАН
АДИБ

8-бетда

ЎҚУВ ЖАРАЁНИ
ЭЛЕКТРОН БОШҚАРИЛАДИ

10-бетда

БИР ҚЎЛДА ҚУРОЛ-У,
БИР ҚЎЛДА ҚАЛАМ

15-бетда

ОРОЛДА ҚОЛГАН
ОҚҚУШЛАР
ТУЗЛИ ЧЎЛ ВА САКСОВУЛ
ЎРТАСИДАГИ ЖАНГ

МИНБАР

ЁШЛАРНИ ВАТАНПАРВАРЛИК РУҲИДА ТАРБИЯЛАШ ЙЎЛИДА

«Барчамизга яхши маълумки, ватанпарварлик ҳар бир давлат ҳаётининг маънавий асоси ҳисобланади ва жамиятни ҳар томонлама ривожлантириш борасида энг муҳим сафарбар этувчи куч сифатида намоён бўлади».

Шавкат МИРЗИЁЕВ

Дунё шиддат билан ўзгараётган, минтақалар ва давлатлар ўртасида сиёсий, иқтисодий ва мафкуравий курашлар тобора кескинлашаётган бир шароитда мамлакатимиз ёшларини, жумладан, армиядаги ёш авлод вакиллари ватанпарварлик руҳида тарбиялаш янада долзарб аҳамият касб этмоқда. Она юрт тақдири учун масъулият туйғусини мустаҳкамлаш, уларни ўз касбига садоқатли ва ҳар томонлама етук кадрлар этиб тарбиялаш бўйича аниқ чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, таълим муассасалари, меҳнат жамоалари маҳаллаларда уюшган ва уюшмаган ёшлар, миллий армиямиз сафларидаги ёш авлод вакиллари билан ҳарбий-ватанпарварлик йўналишидаги тадбирларнинг тизимли ташкиллаштирилишига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Соҳибқирон Амир Темурнинг Ватанга садоқат, эл-юртни ардоқлаш,

мардлик, фидойилик ва адолатпарварлик каби юксак фазилатлари ёш авлод учун ўрнак бўлишини инобатга олган ҳолда, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 июлдаги «Ёшларга оид давлат сиёсати самарадорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги Фармони қабул қилиниб, унга асосан республиканинг барча ҳарбий академик лицейларига «Темурбеклар мактаби» номи берилди.

Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари тизимидаги маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш бўйича қабул қилинган концепцияларни амалга ошириш доирасида ҳар томонлама билимдон, Ватанга садоқат билан хизмат қиладиган ёшларни тарбиялаш бўйича кенг маъносда ишлар амалга

оширилмоқда.

Миллий қадриятларга, халқларнинг маданияти ва ўзликка бўлган таҳдидлар, ёт ғояларни сингдиришга уринишлар кучайиб бораётган глобализация жараёни жадал ривожланаётган шароитда ёшлар энг заиф қатлам бўлиб қолаётгани сабабли бу йўналишда қўшимча комплекс чора-тадбирлар қабул қилиниши долзарб вазифалардан бири бўлиб қолмоқда.

Президентимизнинг 2019 йил 28 июндаги «Ўсмирларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ва давлат хизмати учун кадрлар захирасини тайёрлаш тизимини такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори билан Мудофаа, Ички ишлар, Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Давлат хавфсизлик хизмати, Миллий гвардия таркибида принципаал янги

«Темурбеклар мактаби» ҳарбий академик лицейлари ташкил этилди.

Уларга бир қатор асосий вазифалар юклатилиши билан бирга, олий ҳарбий ва ихтисослаштирилган таълим муассасаларига ўқишга кириши учун муносиб номзодларни тайёрлаш белгиланди. Битирувчиларига эса олий ҳарбий ва ихтисослаштирилган таълим муассасаларига ўқишга киришда Давлат тест маркази томонидан ўтказиладиган тест синовларида ўзлари тўплаган балларнинг 30 фоизи миқдориди, республиканинг бошқа давлат олий таълим муассасаларига ўқишга киришда эса ўзлари тўплаган балларнинг 15 фоизи миқдориди қўшимча баллар кўринишида имтиёз ҳамда ҳарбий академик лицейни имтиёзли диплом билан тугатган битирувчиларга таркибида «Темурбеклар мактаби» бўлган вазирлик ва идораларнинг тегишлилиги бўйича олий ҳарбий ёки ихтисослаштирилган билим юртига тест синовларисиз, ҳарбий-касбий саралашнинг муваффақиятли ўтиш натижалари бўйича кириш ҳуқуқи берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Олий Мажлисга Мурожаатномасида «Ўзбекистонни ривожланган мамлакатга айлантиришни мақсад қилиб қўйган эканмиз, бунга фақат жадал ислохотлар, илм-маърифат ва инновация билан эриша оламиз. Бунинг учун, авваламбор, ташаббускор ислохотчи бўлиб майдонга чиқадиغان, стратегик фикр юритадиган, билимли ва малакали янги авлод кадрларини тарбиялашимиз зарур», деб бежиз таъкидламаган.

Президентимиз Мурожаатномада мамлакатимиздаги туб ўзгаришлар, ёшларга оид давлат сиёсатини янада ривожлантиришни кун тартибига қўйиб, ёшлар билан ишлаш самарадорлигини баҳолаш бўйича ягона кўрсаткичлар ишлаб

чиқиш, ёшлар сиёсатини баҳолаш миллий индексини жорий этиш кераклигини, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи «Ўзбекистон ёшлари – 2025» концепциясини ишлаб чиқиши, унда маънавий ва жисмоний баркамол авлодни вояга етказишнинг амалий чора-тадбирлари белгиланиши зарурлигини билдирди.

Жамиятда тинчлик ва осойишталикни таъминлашда ҳеч ким четда турмаслиги, «Ўз болангизни, ўз уйингизни, ўз Ватанингизни кўз қорачиғидек асранг!» деган шиор қалбимиздан чуқур жой олиши керак. Жамиятимизда аҳоли, айниқса, ёш йигит-қизларимизнинг маънавий ва маърифий савиясини доимий юксалтириш – биринчи даража аҳамиятга эгадир.

Республика Ҳарбий прокуратура органлари томонидан ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, ёшларнинг кенг қатламларига дахлдор бўлган долзарб масалаларни ўрганиш, уларга муносиб шарт-шароитлар яратиш, ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида ташаббускорлик кўрсатилиб, «Темурбеклар мактаби» ҳарбий академик лицейларида ўқувчиларнинг тафаккурини ошириш, ҳуқуқий онги ва маданиятини шакллантириш, манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида ҳар ҳафтанинг пайшанба куни «прокурор соати» дарси ташкил этилган.

«Прокурор соати» дарслари Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси ва ҳудудий ҳарбий прокуратуралар томонидан Темурбеклар мактабларида ҳамда бошқа умумтаълим мактаблари ўқувчилари ва меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари билан ҳам мунтазам равишда ўтказиб келинмоқда. «Келажаги буюк давлат қуришда ёшлар ҳал қилувчи кучдир!» деган қатъий тамойилга амал қилиб, тизимли ишларни изчил ташкиллаштираётган, бу йўлда бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этсак, албатта, муайян натижага эришишимиз мумкин.

Генерал-майор
Шуҳрат УЗАКОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Бош прокурорининг
ўринбосари – Ўзбекистон
Республикаси ҳарбий
прокурори

ХАВАРЛАР

АЖДОДЛАР ХОТИРАСИ УЧУН 300 кўчат

Марказий ҳарбий округ қўмондонлиги ташаббуси билан округ кўшинларида «Икки жуфт кўчат тўхфаси» акциясига старт берилди.

Хусусан, Жиззах гарнизони ҳарбий хизматчилари акция доирасида Жиззах шаҳрининг тарихий масканларидан бири – Ўрда боғининг шахидлар хотира масканида Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари хотираси учун 300 дан ортиқ кўчатлар экишти.

Дастлаб ҳарбий хизматчилар ва уларнинг фарзандлари ҳудудни ободонлаштириб, дарахтларни буталаш, оқлаш, ариқ ва кўчаларни ҳазондан тозалаш ишларини олиб борди.

Шундан сўнг мевали, манзарали ва кўп йиллик дарахт кўчатлари экилди. Ушбу акция давомида ҳарбий оркестр жамоаси томонидан куйланган куй-қўшиқлар ташаббускор ҳарбий хизматчиларнинг кучига куч, ғайратига ғайрат кўшди.

Эслатиб ўтамиз, ушбу ҳудудда ҳарбий округ қўмондонлиги кўмаги билан ҳарбий-ватанпарварлик боғи ҳам барпо этилмоқда.

Амалга оширилаётган мазкур лойиҳа якунига етгач, ёшлар у ерда ҳарбий техникалар билан яқиндан танишиш имкониятига эга бўлади.

Марказий ҳарбий округ матбуот хизмати

«ВАТАН СЕНДАН РИЗО, ЎҒЛИМ»

Ҳар қандай давр ва жамиятда тинчлик-дек бебаҳо неъматни сақлашдан устуворроқ вазифа, улғурроқ иш бўлмайди. Бугунги шиддаткор глобаллашув

замонида, замин турли хуружлардан қалқиб турган бир пайтда тинчлик-осойишталикни таъминлаш ҳар қачонгидан ҳам долзарб масаллага айланди. Жонажон Ўзбекистонимиз тараққиёт йўлидан борар экан, уни илгор мамлакатлар қаторида тан олган ва ҳамкорлик эшикларини кенг очган давлатлар билан бирга, таассуфки, юрт тинчлигига раҳна солишга уринаётган, ўзининг ғаразли мақсадларини амалга оширишни кўзлаган ғанимлар ҳам йўқ эмас.

Ўзбекистон мустақилликка эришган дастлабки йилларда ана шундай қабих режали ноқонуний қуролланган тўдалар юртимиз сарҳадларини бузиб киришга уринганлари фикримизнинг далилидир. Айниқса, 2000 йилнинг ёзида Сурхондарё вилоятининг Сарийосиё ва Узун туманларидаги тоғли ҳудудда жангарилар билан бўлган қуролли тўқнашув мустақиллигимизга таҳдид сифатида тарихга муҳрланди. Террорчи гуруҳлар билан олиб борилган аёвсиз олишув халқимизни мард ўғлонларидан жудо қилди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Фарғона вилояти бўлими томонидан ана шу жасоратли юрт ҳимоячилари, шунингдек, ўз хизмат вазифасини ўташ вақтида юрт тинчлиги учун жон фидо қилган фарғоналик жасур ўғлонларнинг жасоратига бағишлаб «Ватан сендан ризо, ўғлим» номи хотира китоби нашр этилди. Унда бугунги кунда Миллий гвардия таркибида бўлган махсус бўлинмаларнинг тарихи, хусусан, Сурхондарё вилоятининг Узун туманидаги қонли тўқнашувларда иштирок этиб, қахрамонларча ҳалок бўлган ҳарбий хизматчи Юнусжон Охунув жасорати ёдга олинган.

Фарғона вилояти бўйича Миллий гвардия бошқармаси тасарруфидаги бўлинмаларнинг бирида «Ватан сендан ризо, ўғлим» китобининг тақдими ўтказилди. Тадбирда Олий Мажлис сенатори, Ўзбекистон халқ шоири Энаҳон Сиддиқова Ватан учун қурбон бўлган қахрамонларни халқимиз ҳеч қачон унутмаслигини таъкидлади.

Ишонамизки, ушбу асар ҳар бир ватанпарвар юртдошимизнинг китоб жавонидан муносиб ўрин эгаллайди.

Миллий гвардия матбуот хизмати

МАРДИ МАЙДОНЛАР

СИНОВЛАРДА ТОБЛАНАР

“ Жануби-ғарбий махсус ҳарбий округга қарашли дала-ўқув майдонида Нуристон гарнизонидаги ҳарбий хизматчилар иштирокида амалий машғулотлар ўтказилди.

«Нуристон» полигони. Режага мувофиқ, жанговар гуруҳ тезкор ҳаракатланиб, белгиланган нуқтага етиб келиши билан биринчи синовни қарши олди. Шартли душман ўрнашиб олган ҳудудга элтувчи йўлда оммавий қиргин қуроллари қўлланилган. Маҳорат қанчалик юқори, жанговар руҳ нечоғлик баланд бўлмасин, бундай пайтларда тактика қўлланилмас экан, кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди.

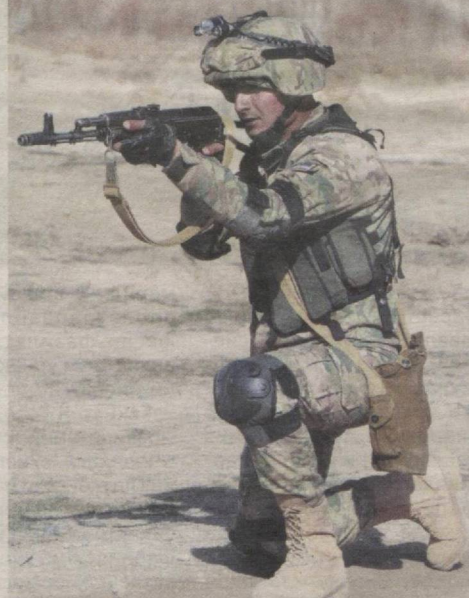
Шу боис шахсий таркиб снайперлар гуруҳининг кузатуви ва ҳимояси остида зудлик билан шахсий ҳимоя воситаларини кийди. Бу юрт ўғлонларининг заҳарланган ҳудуддан шартли душман ўрнашиб олган нуқтага қадар етиб бориши ва уни тор-мор қилиш йўлидаги илк қадам бўлди.

Шундан сўнг ҳарбий хизматчилар жанговар иккилик тактик гуруҳларига бўлинган ҳолда ҳаракатни давом эттирди. Уларни шартли душман билан юзма-юз бўлиши олдидан иккинчи синов тўсиғи – чаққонлик ва эпчилликни талаб этадиган симли йўлак кутиб турарди. Тактик гуруҳлар ўзаро ички навбатчи кузатуви асосида бу тўсиқдан ҳам муваффақиятли ўтиб олди. Ҳарбий хизматчилар шу тариқа тактик тайёргарлигининг бир неча меъёрларини аъло даражада бажариб кетди.

То белгиланган нуқтага етиб келгунча бир-бирдан мураккаб ва машаққатли синовларни сабот билан енгиб ўтган Ватан ҳимоячилари шартли душманни бир ҳамлада яқсон этди. Уларнинг сўнгги бор тик ҳолатдаги кўриниши юртнинг асл ўғлонлари қуроли нишонидан қолди...

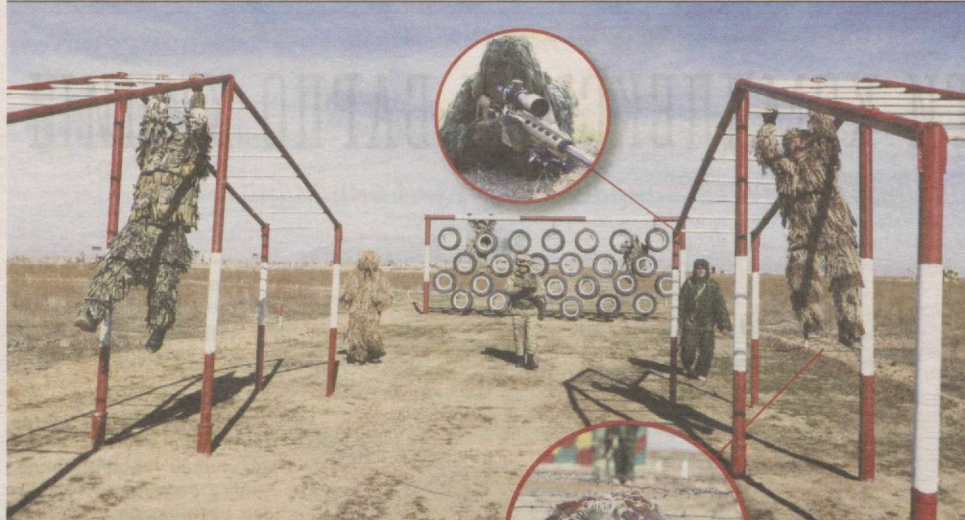
– Бу каби амалий машғулотлар шахсий таркибнинг жанговар тайёргарлигини ошириб, уларнинг вазиятга мослашиши, ўрни келса ўзлари мустақил қарор қабул қилиши ва яқунда энг олий бурч – Ватан ҳимоясига ҳамisha шай ҳолатда туришини таъминлайди, – дейди батальон тактик гуруҳи мо-тоўқчи взвод командири капитан Шерали Қирғиз-

САБОТ

боев. – Шахсий таркибнинг ушбу машғулотлар давомида кўрсатаётган натижалари, албатта, таҳлил қилиниб, зарур ва керакли кўрсатмалар бериб борилмоқда.

Армияни мерганларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Улар масофадан туриб душманни тор-мор этиш, жанг кечаётган нуқтага кириб бораётган шахсий таркибни мудофаа қилиш каби муҳим вазифаларни бажаради.

Куннинг иккинчи ярмида шахсий таркиб билан биргаликда «Мерганлар марраси» йўлаги бўйлаб ҳаракат қилдик. Улар ўқ отиш нуқтасига етиб келгунча ушбу йўлакнинг бир-бирдан мураккаб, турли-туман тўсиқларини енгиб ўтди. Қайд этиш жоизки, йўлак бўйлаб тез ва аниқ ҳаракатланиб, жанговар вазифани тўла-тўқис, хатоларсиз бажариш учун қулай нуқтага етиб келишнинг ўзи ҳам ҳарбий хизматчидан катта маҳорат талаб қилади. Ундан ташқари нишонни беҳато уриш учун мерганда маҳоратдан ташқари хотиржамлик ва диққатни жамлаш кўникмаси ҳам мужассам бўлиши керак. Ана шундай сифатларни ўзида жам этган юрт ҳимоячилари белгиланган нишонларни йўқ қилиб, жанговар вазифани аъло даражада бажаришди.

Шу тариқа амалий машғулотларда ҳарбий хизматчиларнинг жанговар маҳорати, сабр-қоқати ва чидамлилиги яна бир бор синовдан ўтди.

Шартнома бўйича ҳарбий хизматчи, оддий аскар Исломжон ҚўЧҚОРОВ, «Vatanparvar»

ХАБАРЛАР

ҚўМОНДОН ВА ВИЛОЯТ ҲОКИМИ УРУШ ҚАТНАШЧИСИ УЙИДА

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондони полковник Дилшод Чориев ҳамда Хоразм вилояти ҳокими Фарҳод Эрманов бир гуруҳ ҳарбий хизматчилар ва вилоят фахрийлари ҳамроҳлигида Урганч шаҳрининг фахрига айланган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Жаббор ота Қаландаров ҳолидан хабар олишди.

Хонқа кўчасида истиқомат қилувчи отахон совғалар билан сийланди. Мезбон суҳбат давомида бугунги кун қадрни ҳақида тўлқинланиб гапирди. Аввало, юртимиздаги тинчлик ва осойишталик учун шукроналар айтиб, она Ватанимизга қўз тегмасин, дея дуога қўл очди.

99 ёшни қаршилаган отахон кўп йиллар маҳалла фуқаролар йиғинида ишлаган, кўплаб оилаларнинг тинч-тотув яшаши учун ўз ҳиссасини қўшган. Ташриф Жаббор отанинг кўнглини тоғдек кўтарди.

***

Шу кунни Урганч гарнизонидаги ҳарбий қисмлардан бирида бўлиб ўтган «Қўмондон ва ёшлар учрашуви» ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган сазй-ҳаракатларнинг амалдаги ифодаси бўлди. Нуруний отахонлар ёшларни Ватанга содиқ фарзанд бўлиб етиштирилишига, юртимиз равнақи ва истиқболи йўлида фидойилик намуналарини кўрсатишга даъват этишди. Учрашув очик ва самимий руҳда ўтди.

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ матбуот хизмати

БЕРЛИН ОСМОНИДА УЧГАН ЎЗБЕК

Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари ва Ҳарбий ҳаво кучлари тасарруфидаги ҳарбий қисмларнинг бирида «Иккинчи жаҳон урушида қаҳрамонлик кўрсатган биринчи ўзбек учувчиси Абдусамад Тайметовнинг ҳаёти, фаолияти ва кўрсатган қаҳрамонликлари» мавзусида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

Ҳарбий учувчилар, фахрийлар ва мактаб ўқувчилари иштирок этган тадбирда Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган ватандошларимиз хотирасига чуқур ҳурмат бажо келтирилиб, фашизмга қарши жангларда, меҳнат frontiда заҳмат чеккан фахрийларимизга эҳтиром кўрсатиш юртимизда эзгу аънамага айлангани таъкидланди.

– Ўзбекистон халқининг жанг майдонларидаги, уруш ортидаги қаҳрамонлиги, фидокорона меҳнати ва тарихий хизматларини мамлакатимиз ва дунё жамоатчилигига етказиш ушбу тадбирдан кўзланган асосий мақсадимиздир, – дейди майор Элёр Бердиев.

«Тошкент механика заводи» акциядорлик жамияти музейи директори Муҳаммадкарим Отажонов, Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари ва Ҳарбий ҳаво кучлари фахрийлар кенгаши раиси захирадаги полковник Александр Харламов биринчи ўзбек учувчиси Абдусамад Тайметовнинг жангу жадалларда учган самолётлари, Берлиндан Москвага ғалаба тўғрисидаги ҳужжатни олиб келгани тўғрисида сўзлаб берди.

Дилшод РЎЗИҚУЛОВ

МУДОФАА САНОАТИ КОМПЛЕКСИНИ БАРПО ҚИЛИШ

давлат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир

Узоқ йиллар давомида Қуролли Кучларимизни ҳарбий ва икки мақсадда фойдаланиладиган маҳсулотлар билан таъминлаш асосан импорт ҳисобидан амалга оширилди. Ушбу ҳолат нафақат миллий армиямизни ҳарбий ва махсус техника, қурол-аслаҳа ва бошқа зарур жиҳозлар билан ўз вақтида таъминлашга, балки мамлакат ҳарбий хавфсизлигини таъминлаш каби стратегик йўналишда хорижий давлатларга боғланиб қолишдек ҳолатни юзага келтирди.

Айни пайтда республикамызда мавжуд мудофаа аҳамиятига эга бўлган «Чирчиқ авиация таъмирлаш заводи» давлат корхонаси (ДК), «Восток» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси» давлат унитар корхонаси (ИИБ ДУК) каби бир қатор корхоналар оғир иқтисодий аҳволга келиб қолган эди.

Мамлакатимиз ривожланишининг янги босқичида Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондонни Шавкат Мирзиёевнинг ташаббусига кўра, 2017 йил 20 ноябрда давлат мудофаа буюртмаларини шакллантириш ҳамда мудофаа аҳамиятига эга, ишлаб чиқариш соҳасида ягона давлат сиёсатини олиб боришга масъул бўлган давлат органи – Ўзбекистон Республикаси Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитаси тузилди.

Қўмитанинг асосий вазифалари сифатида давлат мудофаа буюртмаларини шакллантириш ва бажаришни таъминлаш, давлат ва хўжалик бошқарув органлари, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари, ташкилотларнинг мудофаа саноати соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш, қурол-аслаҳа, ҳарбий ва махсус техникалар ҳамда бошқа мулкни ишлаб чиқариш, таъмирлаш, модернизация қилиш, халқаро ҳарбий ҳамкорликни йўлга қўйиш ва бошқа долзарб вазифалар белгиланди.

Ўтган икки йил мобайнида қўмита томонидан мамлакатимиз саноатининг ҳарбий ҳамда икки мақсадда фойдаланиладиган маҳсулотларни ишлаб чиқариш салоҳиятини ривожлантиришни таъминлаш ҳамда миллий армиямизни замонавий қурол-яроғ, жанговар техника, махсус воситалар ва айрим турдаги озик-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш бўйича мақсадли ишлар бажарилмоқда.

ларнинг таъмирланаётган жиҳозлари номенклатураси ортида, Су-25 русумли самолётларни таъмирлаш ўзлаштирилмоқда.

«Восток» ИИБ ДУКда бугунги кунда ўқотар қуроллар учун ўқ-дорилар ишлаб чиқарилмоқда. Амалга оширилган тадбирлар натижасида 2020 йилнинг биринчи ярмида янги турдаги патронлар ишлаб чиқарувчи линиянинг ишга туширилиши режалаштирилмоқда.

Ҳарбий кийим-анжомларни ишлаб чиқариш бўйича ўзбек – турк қўшма корхонаси тузилиб, 2019 йилда дастлабки цех фаолияти йўлга қўйилди, 2020 йил II кварталда корхона тўлиқ қувватда ишга туширилиши режалаштирилган.

Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, 2020 йилда Ўзбекистон Республикаси Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитаси тасарруфидаги («Восток» ИИБ ДУК, «Чирчиқ авиация таъмирлаш заводи» ДК, «Инновацион технологиялар маркази», «MS TexMash» ва «MS RemTex» МЧЖлар) ва маҳаллий корхоналар (KRANTAS, ISUZU ва бошқалар) да ишлаб чиқарилаётган ҳарбий ва икки мақсадда қўлланиладиган маҳсулотлар ва хизматлар кўрсатиш кўрсаткичларини 2 баробар ошириш режалаштирилган.

Аммо шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, амалга оширилган ишлар ва эришилган натижалар миллий армиямизни замонавий қурол-аслаҳа ва ҳарбий техникалар билан таъминлашга қодир бўлган тўлақонли мудофаа саноати секторини барпо этиш учун етарли эмас. Юқорида белгиланган пировард натижаларга эришиш ҳамда мамлакатимиз мудофаа салоҳиятини мустаҳкамлаш мақсадида 2020 – 2025 йилларда Ўзбекистон Республикаси мудофаа саноатини янада ривожлантиришга қаратилган амалий ҳаракатлар режаси («Йўл харитаси») ишлаб чиқилмоқда.

Ушбу режада Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондонни Ш. Мирзиёевнинг 2020 йил 24 январдаги Олий Мажлисга Мурожаатномасидан келиб чиққан ҳолда 2020 ва кейинги йилларда асосий эътибор Қуролли Кучларимизни замонавий қурол-аслаҳа, ҳарбий ва махсус техника ҳамда бошқа маҳсулотларга бўлган эҳтиёжларини тўлиқ таъминлашга, маҳаллий ишлаб чиқариш корхоналари фаолиятини такомиллаштиришга, ишлаб чиқарилаётган ҳарбий ва икки мақсадли маҳсулот турлари ҳамда номенклатурасини кўпайтиришга, корхоналарга турли имтиёзлар яратган ҳолда маҳсулотлар таннархини тушириш ва уларнинг экспортбоплигини оширишга қаратилади.

**Ўзбекистон Республикаси
Мудофаа саноати бўйича
давлат қўмитаси**

Жумладан, БМ-21 «Град» русумли ялли ўт очиш реактив тизими янги замонавий шассига ўрнатилди амалий синовлардан муваффақиятли ўтди.

Жумладан, дунёнинг 20 дан ортиқ ривожланган давлатлари билан ҳарбий-техник ҳамкорлик ўрнатилди, 6 та давлат билан ҳукуматлараро комиссия фаолияти йўлга қўйилди, 10 дан ортиқ давлатлар билан ҳарбий-техник ҳамкорлик йўналишида халқаро битим ва келишувлар имзоланди. Тизимли равишда замонавий қурол-аслаҳа ва жанговар техникаларни харид қилиш ишлари амалга оширилмоқда.

Қуролли Кучларимизнинг талабларини ўз вақтида ва сифатли бажарилишига эришишда 2018-2019 йилларда «КамАЗ» автомобили шассисида юк ва махсус автомобиль техникаларини, ҳарбий мақсадда фойдаланиладиган радиоалоқа воситалари, нафас олиш органлари ҳимоя воситаларини, озик-овқат паёқлари ва бошқа турдаги ҳарбий ва икки мақсадда фойдаланиладиган маҳсулотларни ишлаб чиқариш бўйича бир қанча тармоқлараро лойиҳалар татбиқ этилмоқда.

Мудофаа вазирлиги куч ва воситаларини жалб этган ҳолда мавжуд моддий ва маънавий жиҳатдан эскирган қурол-аслаҳаларни модернизация қилиш бўйича изчил ишлар амалга оширилмоқда.

БТР-70 русумли транспортёрга янги замонавий дизель двигатели, узатиш қутиси ўрнатилиб, мобил имкониятлари оширилди. Шунингдек, шахсий таркиб ҳимоясини ошириш мақсадида қўшимча зирҳ ва кумулятив панжара билан жиҳозланди.

Т-64 русумли танкнинг куч бўлими тўлиқ реконструкция қилиниб, замонавий, катта қувватга эга двигатель ва трансмиссия агрегатлари қўйилди, рақамли алоқа воситалари билан таъминланди.

Газ-66 русумли автомобилларига «ISUZU» двигателлари ва узатиш қутиларини ўрнатган ҳолда модернизация қилиш йўлга қўйилди. Бу ўз навбатида уларнинг ҳаракатчанлик ва мобил имкониятларини оширди.

Шунингдек, «КамАЗ» автомобиллари шассида барча шароит ва ҳудудларда қўшинлар бошқарувини таъминлай оладиган мобил қўмондонлик бошқарув пункти, шунингдек, замонавий асбоб ва ускуналар билан жиҳозланган, ҳар қандай мурракаб тиббий амалиётларни амалга оширишга қодир тиббиёт пункти яратилди.

Бундан ташқари, «Чирчиқ авиация таъмирлаш заводи» ДК реконструкция қилиниб, тўлиқ капитал таъмирдан чиқарилди ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозланди, бунинг натижасида корхона томонидан кўрсатилаётган хизмат турларини кенгайтириш имкони яратилди. Жумладан, «Ми» русумидаги вертолёт-

Ўқув жараёни электрон бошқарилади

Олий таълимда «электрон деканат», «электрон журнал», «электрон доска» сингари замонавий тизимнинг қулайликлари кўп. Уларнинг барчасини умумлаштирган яхлит дастур эса икки баробар кўпроқ фойдалидир. Ахборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институтида ўтказилган семинар «Ҳарбий олий ўқув жараёнини электрон бошқариш» дастурининг тақдимотига бағишланди.

Муаллиф суратга олган

Унда Қуроли Кучлар академияси, Чирчиқ олий танк кўмондонлик-муҳандислик билим юрти, Ўзбекистон олий ҳарбий авиация билим

юрти ўқув бўлими ходимлари, ҳарбий округлар ва ҳарбий қисмларнинг ҳарбий хизматчилари, курсантлар иштирок этди.

Янги автоматик мониторинг тизими амалиётга жорий этиш афзалликлари ва истиқболлари хусусида ҳам фикр юритилди. Институтнинг илмий тадқиқотлар лабораториясида ишлаб чиқилган ушбу дастур дарс жадвали, баҳолаш мониторинги, ўқитувчилар учун, қисқа таътил рўйхати, қисқа таътил рўйхатини тузиш, нарядлар жадвали сингари қисмларни ўз ичига олган.

Институт бошлиғи подполковник Ҳ. Мухиддиновнинг таъкидлашча, айна пайтда ишчи гуруҳ аъзолари дастурни такомиллаштириш йўлидаги фаолиятини давом эттирмоқда. Шу нуқтаи назардан тадбир иштирокчилари дастур бўйича тақриф ва мулоҳазаларини билдирди.

– Ўқув жараёнини электрон бошқариш дастури таълим жараёнида коррупция ҳолатининг олдини олиш, ўзлаштирувчининг ҳаққоний баҳосини онлайн тарзда акс эттириш,

ўқув фаолиятининг шаффоқлигини таъминлашга хизмат қилади, – дейди Қуроли Кучлар академияси ўқитувчиси подполковник Бахтиёр Тўраев. – Ишчи гуруҳ аъзоларига қатор тақрифларимизни илгари сурдик. Жумладан, Қуроли Кучларимизда ҳар бир ҳарбий хизматчи «Мен голиб!» шiori остида ҳаракатланаётган бир пайтда дастурда «Ҳафтанинг энг яхши курсанти», «Ҳафтанинг энг яхши гуруҳи», «Ҳафтанинг энг яхши батальони» сингари статистик маълумотларни юритиш улар ўртасида ўзаро соғлом рақобат муҳитини мустақамлайди.

Семинарда дастурдан ўзлуксиз фойдаланиш, конспектлар портфолиси, электрон калит ва тармоқ хавфсизлиги масалалари атрофича кўриб чиқилди.

Дилшод ШУҲРАТ ўғли

КЕКСАЛАРНИ ҚАДРЛАШ – ОНА ВАТАННИ ҚАДРЛАШ

Ангрен шаҳридаги ҳарбий қисмлардан бирига бир гуруҳ нурунийлар таширф буюрди.

Таширф, дея расмий тус бераётганимиз бежиз эмас. Кекса отахонлар енг шимариб, белни маҳкам боғлаб, Ватан ҳимоясидаги ўғлонлар билан халқ орасида маънавий кўприк вази фасини бажаришга киришишган экан.

Ҳарбий қисм командири подполковник Зиёд Ҳакимов билан биргаликда ўтказилган қисқа фурсатли мулоқот давомида улар орасидан ҳарбий хизматчилар билан доимий ишловчи масъул танланди. У ҳам бегона эмас – истефодаги подполковник Зафаржон Шоисматов.

Меҳмонлар билан ҳарбий қисм бўйлаб экскурсия уюштирилди. Ота-хонларнинг қулоққа чалинадиган гап-сўзлари кишини ҳаяжонга солади, куч-қувват бағишлайди: «Биз ҳам аслида аскарларимиз», дейди

«МАЪНАВИЙ КЎПРИК БЎЛАМИЗ», дейди ҳарбий қисмга келган нурунийлар

улардан бири. «Яна хизмат қилсак бўлар экан», гапни улаб кетади иккинчиси.

– Келганимиз, ҳамкорлик кучайгани зўр бўлди. Энди маҳалладаги ёшларни олиб келаман. Тасаввурлари ўзгариб, мақсадлари қатъийлашиши аниқ. Нега армияда бунча ютуқлар кўп, деб ўйлаб юрдим. Йигитларнинг ватанпарварлигига яраша, шарт-шароитлар ҳам зўр экан, – дейди 8-март маҳалласи раиси Баҳриддин Хонаев.

Сайфуллохон Ҳошимовнинг сўзлари эса бир қарашда кишини лол қилади:

– Шу кўчадан машинада тез-тез ўтиб тураман. Э, шу «военныйлар» кўп жойни олиб қўйяпти-да, деган ҳаёлга ҳам борардим, очиги.

Муаллиф суратга олган

Мана бугун кириб, кўриб, фикр ва тасаввурларим батамом ўзгариб кетди. Бундан ўн йил илгари раҳматли онам билан ҳажга боргандим. Каъбатуллоҳни кўриб, шу жойларга етказганига шукр қилиб, кўзимга ёш келганди. Лоф эмас, ҳарбий қисм кутубхонасига кириб, у ердаги шинамлик, китоблар, шароитларни кўриб, яна

кўзимга севинч ёшлари келди, – дейди у.

Нуруний отахонлар ҳарбий қисм кутубхонаси, спорт зали, ошхонаси билан танишдилар. Шунингдек, ҳарбий хизматчиларнинг амалий машғулотларига гувоҳ бўлишди. Ватан ҳимоячилари уларга артиллерия қуролларидан амалий отиш машғулотларига тайёргарлик жараёнини кўрсатиб беришди.

«Югурар замон, шиддати ўтди ҳар бир толамдан». Қаҳрамон шоиримиз Эркин Воҳидов ушбу сатрларни юрак-юрақдан ҳис қилиб ёзганига шубҳа йўқ. Бугун ҳам фикри уйғок, кўнгил кўзи очик ҳар инсон борки давр силсиласидаги ўзгаришлардан вокиф. Ўз ўрнида унга мутаносиб ҳаракат қилиш тадоригида. Ҳарбий қисмлар, тинч-лигимиз қалқонларининг жанговар тайёргарлиги билан танишган кексалар ҳам ҳарбий хизматчилар билан ҳамкорликда ёшларни Ватанга садоқат руҳида тарбиялаш, миллий ғурурини ошириш бўйича маҳаллалар, таълим муассасаларида таъсирчан тадбирлар ташкил этишяпти.

Катта лейтенант Азиз НОРҚУЛОВ

Кўмондонлик шиори ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ

Мудофаа вазирлиги Тоифаланган объектларни қўриқлаш қўшинлари кўмондонлигида «Ватан – муқаддас, уни ҳимоя қилиш шарафли бурчдир» мавзўида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

Унда кўмондонлик тасарруфидаги қўшилма ва батальонлар командирлари, кўмондонлик бошқарув аппарати вакиллари ҳамда Юнусобод туманидаги «Уста Ширин», «Мингчинор», «Янгиариқ», «Увайсий», «Катта Ҳасанбой», «Ҳамкоробод» маҳалла фуқаролар йиғини раислари иштирок этди.

Тадбирда Тоифаланган объектларни қўриқлаш қўшинлари кўмондони полковник Журъат Якубов давлатимиз раҳбарининг Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши ҳамда Олий Мажлисга йўллаган Мурожаатномасида белгиланган устувор вазибалар хусусида тўхталди. Мудофаа вазирлиги миқёсида «Жанговар взвод йили» деб эълон қи-

линган жорий йилда барча мақсад-вазифаларни астойдил, бекаму кўст бажариш зарурлигини таъкидлади. Шунингдек, у Тоифаланган объектларни қўриқлаш қўшинлари кўмондонлигининг янги ўқув йили учун «Давлатимизнинг иқтисодий муҳим объектларини ишончли қўриқлаш – ватанпарвар, мард ва садоқатли фарзандларнинг бурчидир» шиори тасдиқланганини қайд этди.

– Армия ва халқ яқдиллиги маҳаллалар фаолиятида яққол акс этмоқда, – дейди Юнусобод туманидаги «Катта Ҳасанбой» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Сабур Норметова. – Бугунги тадбирдан сўнг туман мудофаа ишлари бўлими билан ҳамкорликда ҳарбийлар ва маҳалламиз ёшлари ўртасида мунтазам равишда давра суҳбати, му-

Муаллиф суратга олган

лоқот ўтказишни мақсад қилдим. Бу эса давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган беш ташаббус ижроси, қолаверса, вояга етмаганлар ўртасида жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишда муҳим ўрин тутди.

Кўмондонлиқнинг 2019 йилда олиб борган фаолияти сарҳисоби тўғрисида видеоролик намойиш этилди. «Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили»да тарбиявий ва мафқуравий ишлар органи офицерлари олдида турган долзарб масалалар хусусида фикр юритилди.

Тадбир сўнггида меҳмонларга китоблар тақдим этилди.

Дилшод РЎЗИҚУЛОВ,
«Vatanparvar»

АЖДОДЛАР ЖАСОРАТИ – ЁШЛАРГА ИБРАТ

Навбатдаги хизмат сафаримиз Қашқадарё вилоятида бўлди. Асосан Иккинчи жаҳон уруши иштирокчилари билан учрашдик. Биз суҳбатлашган мўътабар инсонларнинг деярли барчаси 100 ёш билан юзлашган. Энг ёши 95 да. Унинг ёшлигига сабаб фронт ортида катталар қатори меҳнат қилган ва Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларига тенглаштирилган. Майли, «ёшлар» ҳақида кейинроқ тўхталамиз. Аввал катталар билан гаплашайлиг-а.

Мажид ота Хидиров. Китоб туманида бу инсон ҳақида эшитмаган, билмаган одам топилмаса керак. Ота 99 ёшдан ошди. Кўз тегмасин, кўринишлари жуда яхши, ҳазил-мутойибани ҳам қотирадилар. Китоб тумани мудофаа ишлари бўлимидан Ботир Раҳмонов, Қарши шаҳар мудофаа ишлари бўлимидан Элдор Ҳусанов ҳамроҳлигида у кишининг зиёратида бўлдик. Ҳар иккиси ҳам отахонни яхши билар экан. Фарзандлари, амалга оширган эзгу ишлари, инсоний фазилатлари ҳақида йўл-йўлакай суҳбатлашиб бордилар.

Шу кунни бир гуруҳ ҳарбийлар ҳам отани кўргани келибди.

...Иккинчи жаҳон уруши тарихидан хабардор кишиларга Волоколамск шоссеси кўп нарсани англатади. Халқона тилда айтганимизда, бу Москванинг кириш дарвозасидир. Бу ерда огир жанглари бўлиб ўтган. Кучлар нисбатига кўра тиш-тирногига қуролланган уч немис жангчисига бир киши тўғри келарди. Москва остонасидаги 1941 йил 16 октябрдан 1942 йил 20 апрелга қадар давом этган ана шу қонли жанглари, қаҳрамон жангчилар ҳақида кўплаб фильмлар суратга олинган, бадиий ва илмий асарлар яратилган. Бироқ Волоколамск шоссесининг ўзбек химоячилари ҳақида бирорта фильм ёки асарга кўзим тушмаган экан.

Орадан қарийб 79 йил ўтди. Фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 75 йиллиги арафасида ўша тенгсиз жангларида иштирок этган қаҳрамон жангчининг хонадониди бўлдик.

Мажид Хидиров 1940 йили ҳарбий хизматга кетганича 1946 йилда қайтиб келди. У Ғалабани Будапештда (Венгрия) қаршилади. «Унинг қувончини таърифлаб бўлмайди», дейди кекса жангчи.

Ҳа, у Москвадан Венгрияга қадар бўлган олис ва машаққатли йўлни босиб ўтди. Югославияни озод қилишдаги жангларида қатнашди. Маҳобатли Дунай дарёсининг бу

ҚУТЛУФ БИР ДАФТАР ЭГАСИ

кирғоғидан нариги кирғоғига сузиб ўтган. Бирмунча вақт Сахалинда хизмат қилди. Унинг кўксини қатор жанговар орден ва медаллар безаб турибди.

МУКОФОТ

Уруш тугаган эди. Бироқ унинг ўрнини қаҳатчилик эгаллади. Ота ўша кунларни шундай хотирлайди:

– Ёшу қари – ҳамма далада

Мен унинг маслаҳатларига амал қилдим. Ва қилган ишларимдан мамнунман.

Ҳа, мана, инсон ўз-ўзига қандай ҳайкал кўяр экан! Буни биз ҳам англадик, кўрдик.

КУЛИНГ, ДЎСТАЛАР, УМРИНГИЗ УЗУН БЎЛАДИ

Чоғроққина айвонда ўн чоғли одам Мажид отани тинглаймиз: – Мен анча кеч уйландим. Шун-

ЭНГ ҚАДРЛИ ЭЪТИРОФ

– Урушда қон кечдим. Жанговар мукофотлар билан тақдирландим. Кейин ҳам кўп рағбатлар кўрдим. Бироқ ҳаммасидан ҳам аъло, қадрлиси – узоқ ва самарали фидокорона меҳнатлари учун деб берилган «Ўзбекистон Ифтихори» унвонидир. Мен бу эътирофга муносиб бўлишга ҳарқат қиламан.

Кўнглингиздан бировнинг кўнглингиз ўрнидан туролмай қолган

Муаллиф суратга олган

ишлайди. Чунки тушлиқда атала тарқатиларди. Ҳеч ким меҳнати учун ҳақ олмасди. Атала учун ишларди. Яхши ишлаганларга мукофот тарзида аталаси ичи бўлингган қозоннинг юқи ялашга бериларди...

Қанчалар таҳқирли мукофот! Шундай эмасми?! Мамлакатимиз ўша йиллари ҳам қашшоқ бўлмаган аслида!

ҲАЙКАЛ

Мажид Хидиров улуғ йўлни босиб ўтган табаррук инсонлардан бири. У ўқимишли бўлганлиги учун раҳбарлик лавозимларида фаолият олиб борди. Узоқ йиллар жамоа хўжалигини бошқарди. Ўша йиллари Китоб тумани партия комитетининг котиби бўлиб ишлаган Чориев деган инсон билан ораларида бўлиб ўтган суҳбатни шундай эслайди:

– Ҳамма хўжаликларнинг ҳисобини текшириб кўрдим. Биргина сен раҳбарлик қилаётган хўжаликнинг ҳисобида пул бор экан. Уни асраб ўтирмай одамларга бер, – деди.

– Одамлардан қарзим йўқ, – дедим. – Ҳамма ишлаган иш ҳақини кам-кўстсиз олган.

Котиб бироз ўйлиб турди-да, деди:

– Унда ўзинга ҳайкал яса.

– Мен бир кичкина одам бўлсам... Ҳайкал улуғ одамларга қўйилади-да.

– Сен гапимни англамаяпсан. Мактаб қур, боғча, йўللари қур. Ана шулар сенинг ҳайкалинг бўлади.

гами, бор-йўғи ўн битта(!)гина фарзанд кўрдим...

Кулги орасида йигитлардан бири дейди:

– Қизиқ, эрталоқ уйланганингизда нечта бўлар экан-а?

– Ҳурматли Президентимиз билан учрашгудек бўлсам, уларга айтадиган шундай тақлим бор: «Пенсия ёшини 80 ёш қилиб белгиласангиз», дердим.

Азиз ўқувчи, бу «тақлим»ни эшитиб, кўзим чиқиб кетай деди. Отанинг кенжа ўғли Жамшид «тақлим»ни шундай изоҳлади:

– Отам 56 йилдан бери пенсия олаётганларига уялиб, шундай деяптилар.

Вой, уятчан отахон-ей. Илтимос, бу тақлимнингизни бошқалар эшитмасин. Сиз бу пенсияга ҳаммадан ҳам кўра кўпроқ ҳақлисиз, жуда-жуда ҳақлисиз.

БОҒ

– Қўлимга кетмон ушламай қўйганимга икки йил бўлди. Боғ ўмушларини ҳеч кимга қилдирмаганман. Ҳузури, гашти бўлақча. Экин экасан, меҳнатингдан яшнайди. Дарахт ўтқазиб, парваришлайсан, ўсади, гулга киради, мевалар қилади. Мўъжиза эмасми?! Буларни кўриб баҳридиллинг очилади, кучингга куч инади. Сизлар ҳам синаб кўринг.

Ёшларни яхши кўраман. Уларга ўхшаб, бошни бошга уриб кўришай десам, айримларнинг қорни катталигидан бошим етмай қолади (яна кулги кўтарилиди). Боғда ишласа бунақа бўлмайди.

қариянинг қўлидан энди нима ҳам келиши мумкин, деган гап ўтиши тайин. Бироқ...

– Мен анчадан бери бир дафтар тутиб келаман. Бугун набираларим, эвара-чевараларим сони икки юз(!)га борди. Улар дунёга келганларидан бироз ўтиб, отаонаси менинг дуоимни сўраб келишиганида уларни дафтаримга қайд этиб борганман. Тўғри, аввалгидек кучим йўқ. Аммо миллатим, республикам учун хизмат қилиш ҳали қўлимдан келади. Дафтаримда қайд этганим ана шу икки юз болани давлатпарвар, миллатпарвар инсонлар қилиб тарбиялаш менинг хизматим бўлади!

Мўътабар инсон зиёратида вақт қандай ўтганини ҳам сезмай қоламан. Ҳарбий хизматчилар – Хуршид Қўнишов, Ҳасан Жумаев, Ҳамидулла Ҳасанбоев, Элёр Темирбоев, Шерзод Мансуров отани бир-бир бағриларига босиб хайрлашар эканлар, Достон Тўлаков: «Ота, келинг, бошимизни бошимизга теккизиб, хайрлашамиз, биз, ҳарбийларда халақат берадиган ҳеч нарса йўқ», дея эркалик билан хўшлашди.

Юксак тоғлар бағридаги қишлоқдан узоқлашар эканман, қалби шу тоғлар каби улкан, дилкаш, табаррук инсон ҳақидаги ўйлардан кўнглим ёришиб борарди.

P/S. Бир-бирдан қизиқарли кечган суҳбатларнинг қолганини газетамизнинг кейинги сонларида ўқишингиз мумкин.

Инобат ИБРОҲИМОВА,
«Vatanparvar»

ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИДА ҚОЗОНИЛГАН ҒАЛАБАНИНГ 75 ЙИЛЛИГИГА

Иккинчи жаҳон урушида қозонилган Ғалабанинг 75 йиллиги муносабати билан Президентимиз ташаббусига кўра, пойтахтимизнинг Олмазор туманида бунёд этилаётган «Ғалаба боғи» ҳудудидаги музейни шакллантириш бўйича олиб борилаётган изланишлар давомида турли фронтларда ўзбек тилида нашр этилган газеталар ва фронтчи ижодкорлар ҳақида ҳам қимматли маълумотлар тўпланмоқда.

Фронт газеталари олдинги марраларда очқўз ва ўта ваҳший босқинчиларга қарши шиддатли жанглар олиб бораётган жангчиларимизнинг доимий, ягона суҳбатдоши бўлган. Ҳозиргача аниқланган маълумотларга кўра, Иккинчи жаҳон уруши йилларида турли фронтларда ўзбек тилида 13 та фронт, 3 та дивизия газеталари чоп этилган.

Фронт газеталари жангчиларга ўз жанговар маҳоратларини такомиллаштириб бориш, ўтган жанглар тажрибасини ҳар томонлама ўрганиш ва бўлажак жангларга тайёргарлик кўриш, мураккаб жанговар техникани муваффақиятли ўзлаштиришга ёрдам бериш, мамлакат ва дунёда рўй бераётган воқеалар ҳақида маълумотлар берган.

Биринчи Болтиқ бўйи фронтда ташкил этилган ўзбек тилидаги «Душманга қарши олга!» газетаси таҳририятида Мумтоз Мухамедов, Наби Юсуфий, Лутфилла Ҳамроев ва бошқалар хизмат қилган.

Бу фронтнинг иккинчисида «Суворовчи», учинчисида «Ватан учун» газеталари чоп этилган. Бу газеталарда ҳам таниқли журналистлар хизмат қилганлар.

БИР ҚЎЛДА ҚУРОЛ-У, БИР ҚЎЛДА ҚАЛАМ

Қодиров, Уччинчисидаги «Совет жангчиси»да ҳам таниқли ёзувчи ва журналистларимиз хизмат қилганлар.

Узоқ Шарқ фронтда ўзбек тилида «Бонг» газетаси чиққан. Бундан ташқари дивизия ва корпусларда ҳам ўзбек тилида газеталар нашр этилган.

Фронт газеталарида ишлаган катта ёзувчиларимиз Мирзакалон Исмоилий, Назир Сафаров, Зиннат Фатхуллин, Иброҳим Раҳим, Мумтоз Мухамедов, Адҳам Раҳмат, Адҳам Ҳамдам ва бошқалар ўзбек жангчи баҳадирларининг мардлик фазилатларини ёритишда ёш қалам соҳибларига намуна бўлганлар. Улар шиддатли жанглар бораётган жойларда, қорли окопларда, қалин ўрмонларда, ботқоқликларда, разведка сўқмоқларида, отишмалар авжга кирган вайрона шаҳар ва қишлоқларда, жанг тақдир ҳал бўлаётган майдонларда жангчиларимиз билан бирга бўлган, уларнинг жасорати, фидойиликларини ёзган. Бундай жойларда фақат қалам билангина эмас, балки қўлларига қурол олиб, оловли жангларга ҳам кирган.

Назир Сафаровнинг «Ўзбек фарзандлари», «Сўнгги нафасгача», «Жангчи қизлар» ва бошқа очерклари жанг майдонларида ёзилган. Зиннат Фатхуллин очерк ёзиш учун алоқа батальонига боради. Батальон командири капитан Аҳмад Бобожонга учраган вақтда фашистлар қарши ҳаммага ўтиб қоладилар. Фатхуллин Аҳмад Бобожон батальони билан бирга ёв ҳужумини қайтаришда иштирок этади. Мотоўқчи рота командири наманганлик Мамасоли Жабборов Орёл ва Польша ерларида олиб бор-

ган жанглар вақтида Мирзакалон Исмоилий у билан учрашиб, қаҳрамон ҳақида очерклар ёзган. Бошқа журналистлар ҳам бу кўпни кўрган устоз ёзувчилардай жанглардаги марди майдонларимиз билан бирга бўлиб, жанговар воқеалар тўғрисида муҳим лавҳалар, очерклар ёзганлар. Уларнинг фронт очерклари, шеърлари урушдан кейин Тошкентда нашр этилган «Мардлик қиссалари», «Жанговар саҳифалар» ва бошқа тўпланмаларда жамланган.

Фронт газеталари ва унинг тўлиқ таҳламли, фронтчи ижодкорлар ҳақида маълумотлар ҳозирча тугал эмас. Айти пайтгача «Ватан учун», «Ватан шарафи учун», «Бонг», «Совет жангчиси», «Суворовчи», «Фронт ҳақиқати», «Қизил аскар ҳақиқати», «Қизил аскар», «Қизил армия», «Душманга қарши олга», «Суворов натиқси», «Душманни тор-мор этишга» каби фронт газеталари ҳақида қайси маълумотлар ва уларнинг айрим саҳифалари топилди.

Газетанинг қолган сонлари хориж давлатлари, жумладан Россия, Украина, Белоруссия, Болтиқбўйи Республикалари архиви фондларида, уларнинг ҳарбий архивларида ёки музейларида сақланаётган бўлиши мумкин. Қолаверса, Иккинчи жаҳон уруши иштирокчиларининг ҳамда шу газета муҳаррирлари ва уларнинг ўринбосарлари, фаол мухбирлари шахсий архивларида сақланиб қолган бўлиши ҳам эҳтимолдан холи эмас. Хуллас, бу борада келажакда тадқиқот-қидирув ишлари олиб борилади, деган умиддамыз.

Зухра ТўРАҚУЛОВА,
ўқитувчи

Уруш йилларида ўзбек тилида 13 та фронт, 3 та дивизия газеталари чоп этилган

СНАЙПЕР НИЗОМОВ

Унинг ўт очиш позицияси хилват ўрмон этагига, ботқоқлик бўйида. Позиция битта эмас, бешта. Ҳаммаси яхши маскировка қилинган. Низомов ҳар куни «ов»га чиқади. Душманга панд бериш учун Низомов бир позициядан ўт очиб фрицни ўлдиргач, дарров иккинчи позицияга, иккинчисидан учинчисига ўтиб олади. Ҳазабланган душман эса бўш жойга ўқ отади...

Низомов ҳеч зерикмай душман томон кўз тикиб фрицларнинг пайдо бўлишини пойлайди. Моҳир снайпер ҳар бир кўринган фрицни отиб йиқитади. 101 немис – бу ҳазил гап эмас!

Ўз Ватанини беҳад сеувчи, унинг душманларини ғазаб билан, баҳадирлик билан қирувчи Низомов снайперлик санъатини яхши ўрганиш учун ҳар бир бўш минутини сарфлаб мардларча ҳаракат қилди. Натижада фронтимизнинг энг аъло мерганлари қаторига кирди.

Қунларнинг бирида Низомов ўз позициясида ётиб душманни пойлар эди. Бир фриц патрон яшигини кўтариб, йўлдан ўтаётган эди. Низомов роса чоғлаб бир ўқ узди, фриц ағдарилиб тушди.

Низомов тез бошқа позицияга ўтди-да, яна йўлдан кўзини узмай пойлаб ётди. Ҳалиги фрицнинг ўлигини ёки унинг ёнидаги патрон яшигини олиб кетиш учун бўлса керак, иккинчи фриц эмаслаб унга яқинлашмоқчи бўлди. Низомов бу фрицни ҳам бир ўқ билан отиб ўлдирди. Ўлдирилганлар олдига эмаслаб келмоқчи бўлган яна икки фрицни «дорилбақо»га юборди. Шулардан бири офицер.

Низомовнинг бир неча шогирдлари бор. У ҳар куни шогирдларидан бирини ўзи билан бирга «ов»га олиб чиқади, ҳақиқий жангда уларнинг снайперлик таълимини оширади.

...Бу гал Низомов ўз шогирди снайпер Костенко билан «ов»га чиқди. Ҳар иккиси пистирма бўлиб, душманни пойлаб ётдилар. Тўсатдан бир немис офицери кўриниб қолди. У траншея бўйлаб юра бошлади.

– От! – деди Низомов Костенкога.

Костенко чоғлаб туриб ўқ узди, лекин унинг ўқи хато кетди. Офицер тўппончасини чиқариб, милтиқ товуши чиққан томонга қараб ота бошлади. Немис пулемётчиларининг ҳам «ғайратлари ошиб», ДЗОТлардан ўқ ёмғирини ёғдира бошладилар. Бизнинг снайперлар бошқа позицияга ўтиб олиб, жим ётдилар. Немислар бир қанча пулемёт ленталарини бўшатгач, ўт очишдан тўхтадилар. Офицер ҳам: «Снайперларнинг адабини бердим», деб ўйлади, шекилли, хурсандлик табассуми билан тўппончасини ғилофга солиб қўйди. Шу пайтнинг ўзида Низомовнинг мерганларча узган ўқи мағрур офицерни ағдариб ташлади. Офицер қайта ўридан турмади.

Қаҳрамон ўзбек Низомов ўлдирган немисларнинг сони кундан-кунга ошмоқда.

Капитан С. УЛУҒЗОДА

«Ватан учун» газетаси, 1942 йил 6 декабрь, 11-сонидан. Фарби-шимолий фронт

...Бу мажлисни паҳлавонлар мажлиси деса бўлади. Унда донги чиққан, ҳар бири юздан ошиқ немисни ўлдирган снайперлар, танк тешувчилар, кўп немис ДЗОТларини портлатган доворак жангчилар йиғилгандир. Улар бирин-кетин чиқиб, ўзларининг қандай қилиб жанг хунарини ўрганганликлари ва немис-фашист босқинчиларининг заволи бўлганликларини ҳикоя қиладилар. Уларнинг сўзларида мақтанлиш йўқ, улар жанг санъатида қанча моҳир бўлсалар, сўзга шунча «хасис» кишилар. Улар ўзларининг барча жангчи ўртоқларини тинмай жанг билимини ўрганишга, ёвуз душманга қарши ботирлик билангина эмас, моҳирлик билан ҳам урушишга чақирадилар.

Сўз ўзбек йигити, снайпер А. Низомовга берилади. Ўрта бўйли, қора кўзли, юзи бугдойранг, ўзи уятчан йигит – Низомов ўз она тилида сўзлайди.

– Мен 101 немисни ўлдирдим, – деди у.

Мажлис аҳли ўзбек тилини билмаса ҳам, машҳур снайпер Низомовнинг сўзига тушунади. Паҳлавонлар ўзбек халқини, унинг ботир фарзанди Низомовни олқилайдилар.

– Сийнамда қонхўр фашистлардан ўч олиш ташналиги ҳали қонган эмас, – дейди Низомов ўз сўзида давом этиб. – Мен ҳали яна кўп немисни ўлдирман, сўнгги нафасимгача бу номуссиз босмачи қотиллар билан олишман!

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН

Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юртида «Психология фанида назария ва амалиёт уйғунлиги» мавзuida республика илмий-амалий анжумани бўлиб ўтди. Унда Мудофаа вазирлиги Тарбиявий ва мафкуравий ишлар бош бошқармаси, Миллий гвардия, Ички ишлар вазирлиги академияси, Ўзбекистон Миллий университети вакиллари, психолог ва социологлар, курсантлар иштирок этди.

лар вақтида муҳим топшириқни йўқотишсиз тўлақонли бажариш билан характерланади. Бу жараёнларда ахлоқий-руҳий таъминот унсурлари, яъни ғалабага интилиш, мардлик, довюрраклик, ташаббускорлик, жанговар шадроитдаги руҳий (психологик) таъсирларга берилмаслик, ҳар қандай хавф-хатар, машаққат

бошқариш усуллари, шахсларро муносабатлари, ҳарбий хизматчиларнинг бўлинмасидан қониқиш даражасини аниқлаш мақсадидаги ҳарбий-социологик ва касбий-психологик тадқиқотлар бўйича ўз фикр-мулоҳазаларини баён қилдилар.

Ўзбекистон Миллий универси-

ПСИХОЛОГ ВА СОЦИОЛОГНИНГ ФАОЛИЯТ АЛГОРИТМИ қандай бўлиши керак?

Сержант Олим БЕРДИЕВ суратта олган

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 августдаги «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ҳарбий хизматчиларининг маънавий-маърифий савиясини ошириш тизimini тубдан такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, Мудофаа вазирлиги ҳарбий қисмлари ва алоҳида батальонларда «ҳарбий психолог» лавозимлари, ҳарбий округлар бошқаруви аппаратларида «психолог», «етақчи социолог» лавозимлари жорий этилди. Уларнинг бир йиллик фаолияти таҳлили ва келгуси вазифаларга бағишланган анжуман қизғин фикр-мулоҳазаларга бой бўлди.

Анжуманни Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юрти Гуманитар фанлар кафедраси бошлиғи полковник Шухрат Холмухамедов кириш сўзи билан очди. Шундан кейин ушбу олий ҳарбий таълим муассасасининг педагогика ва психология цикли доценти Чори Насриддинов қисқача маъруза қилиб, анжуман иштирокчиларига қуйидаги саволлар билан мурожаат этди:

– Ҳарбий психолог ва етакчи социологлар Қуролли Кучлар тизимида ўз ўрнини топиши учун нима қилиш керак? Армияда шаклланган аъёна ва установка-ларни енгиб ўтиш осонми? Турли хил тестларнинг ишончлилиги даражаси бизни қониқтиради-ми? Ҳарбий хизматда романтика

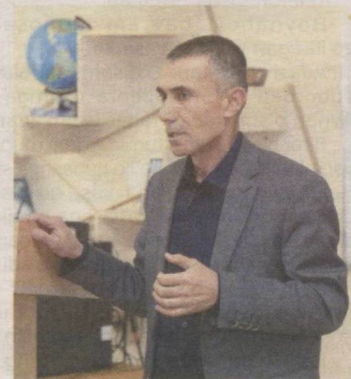
мавжудми? Командир ҳамisha қаттиққўл бўлиши, шахсий таркиб ундан қўрқиши керакми? Психолог ва социологларнинг фикри нима учун фақат тавсиявий характерга эга? Уларнинг шахсий хусусиятлари нималардан иборат бўлиши лозим? Иш, фаолият алгоритми қандай ва у нималарни ўз ичига олади?

Бу саволларга нотикнинг ўзи жавоб берар экан, аввало соҳа муаммоларини ўрганиб, таҳлил қиладиган марказ ёки лаборатория ташкил қилиш, баъзи бир мавжуд установкаларнинг ҳарбий хизмат жозибдорлигига салбий таъсир қилаётгани, ҳарбийларда белгиланган тартиб-қоидаларга бўйсунувчанлик билан бирга шахсиятни ривожлантириш, мутахассисларда ижодий тафаккур, кенг дунёқараш, ишонтира олиш лаёқати, нотиклик каби хислатларни уйғотишга йиғилганлар эътиборини қаратди. Соҳада назария ва амалиёт уйғунлигини таъминлаш, йилнинг белгиланган даврида ҳарбий қисмлардан бирида бир кунлик ўқув-амалий семинарларини, олий ҳарбий таълим муассасаси кафедраси негизда психолог ва социологларнинг бир ҳафталик ўқувларини ташкил этиш, зарур ўқув қўлланмалари ва дарсликларни яратиш тақлифларини билдирди.

Ҳарбий хизматчининг фаолияти асосан жанговар тайёргарлик машғулотлари, ҳарбий ҳаракат-

ва чекловларга бардош бериш, ватанпарварлик ҳиссининг кучлилиги каби омиллар муҳим ўрин тутди.

Анжуман ишида Мудофаа вазирлиги Тарбиявий ва мафкуравий ишлар бош бошқармаси масъул офицери подполковник Шерзод Равшанов, Ички ишлар вазирлиги академияси Хизмат фаолияти психологияси кафедраси бошлиғи, психология фанлари номзоди, доцент Бахтиёр Сирлиев, Ўзбекистон Миллий гвардияси Ҳарбий-техник институт Психология ва педагогика кафедраси бошлиғи, педагогика фанлари доктори, капитан Шаҳноза Акрамова сўзга чиқиб, психологик хизматнинг вазифалари, иш фаолияти услубияти, ҳарбий жамоада ижтимоий-психологик муҳитни соғломлаштириш масалалари юзасидан таҳлилий маъруза қилдилар. Улар ҳарбий хизматчиларнинг жанговар вазиятлардаги руҳий ҳолатини бошқаришга йўналтирилган машғулотлар, амалий тренинглар, ҳарбий хизматчининг психологик ҳолатини баҳолаш ва ўрганиш, уларнинг объектив кайфияти, фикри, муҳтожлиги, психологик қобилият ва руҳий тайёргарлигини тушиши (кўтарилиши)га таъсир этувчи омилларни аниқлаш учун олиб бориладиган изланишлар, командирларнинг бўлинмани

тети Социология кафедраси мудир, социология фанлари номзоди, профессор Комилжон Калонов ўз сўзида Ўзбекистонда социология фанининг ривожланиш босқичи, ҳарбий социологиянинг ҳолати ва унга зарурат ҳақида гапирди.

– «Социология» атамаси бугунги мулоҳазакор ўқувчи учун мамлакатимизда таниш иборага айланиб улгурди. Биринчидан, у олий таълимга ихтисослашган барча муассасаларда ўқитилмоқда, иккинчидан, ОАВ, хусусан интернет сайтларининг ақсарият хабарлари «социологик тадқиқот натижаларига кўра», деган жумла билан асосланмоқда. Шу маънода тақлифим шуки, Мудофаа вазирлигида социологик тадқиқот маркази бўлиши керак. Мунтазам иш олиб бориладиган бу марказда оддий аскарлар, сержантлар, кичик офицерлар ва катта офицерлар ижтимоий қиёфасини ўрганиш бирламчи бўлиши керак. Психология фани диагноз қўйса, социология прогноз қилади, демак, бу икки соҳа бир-бири билан ўзвий боғлиқ ҳолда ишга киришиши керак. Ҳар иккиси ҳам жамиятнинг социал тузилмаси, тараққиёт қонуниятлари, инсонларнинг хулқ-атворини тадқиқ этиди. Мен ҳозирги Миллий гвардия институтида 1998 йилларда дарс берганман. Орадан йигирма йил ўтиб, яқинда ушбу олий ҳарбий таълим муассасасида бўлиб, ҳарбий кийим ичидаги интеллектни кўрдим. Демак, ҳарбийлар ҳаётига ҳам интеллект кириб келяпти, бу ҳолатда серияли, мунтазам социологик тадқиқотларни тўғри йўлга қўйсақ ва унинг натижаларини таҳлил қила билсак, кўзланган мақсадларга эришиш осон бўлади, – дейди профессор Комилжон Калонов.

Анжуман якунида кўрилган масалалар, билдирилган тақлиф ва мулоҳазалар бўйича тегишли хулосалар қилинди. Энг муҳими, соҳани ривожлантириш, мавжуд муаммоларга биргаликда ечим топишга келишиб олинди.

Фурқат ЭРҒАШЕВ,
«Vatanparvar»

ХАВАРЛАР

УРУШ ФАХРИЙСИ
БИЛАН УЧРАШУВ

Марказий ҳарбий округда хизмат қилаётган бир гуруҳ ҳарбий хизматчилар тумандаги 56-сонли умумтаълим мактаби ўқувчилари, мактабгача таълим ташкилоти тарбияланувчилари, туман мудофаа ишлари бўлими ходимлари билан бир-галикда Каттакўрган тумани Муртак қишлоғида яшовчи Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси 96 ёшли Рауп бобо Санақулов хонадониди бўлдилар. Бобонинг суронли йиллар хотиралари билан боғлиқ ҳикоялари ёшларни бефарқ қолдирмади.

Улар бобога эсдалик совғаларни топширдилар. Рауп бобо 1944 йилнинг ёзида урушга сафарбар этилди ва 1-Белоруссия фронти таркибидида Белоруссия, Польша ва Кеннисберг (ҳозирги Калининград)ни озод қилишда ўз ҳиссасини қўшди. 298-ўқчи полк таркибидида жангларида қатнашган Рауп Санақулов ўз қуролдошлари билан ғалабани Берлин остоналарида кутиб олди. Кўрсатган жасорати ва қаҳрамонликлари учун қатор орден ва медаллар билан тақдирланди.

Урушдан кейин Польшада ҳарбий билим юртини тугатиб, 1951 йилга қадар авиация полкида хизматни давом эттирган. 1951 йил ўз юртига қайтиб келган Рауп бобо аввалига техникумда, кейинчалик Самарқанд давлат университетидида ўқиди. Узоқ йиллар давомида ёшларга ўзбек тили ва адабиёти фанидан сабоқ берди.

Турмуш ўртоғи Муқумтош ая билан 8 нафар фарзандни тарбиялаб, вояга етказган Рауп Санақулов ҳозирги кунда 30 дан ортиқ неварани ва 50 дан ортиқ чевараларнинг севимли бобоси.

Асрор РЎЗИБОВ

АЛЛОМАЛАРГА ЭҲТИРОМ

Анджон вилоятида жойлашган Давлат хавфсизлик хизмати Чегара қўшинлариға қарашли ҳарбий қисмларнинг бирида Ватан сарҳадларини қўриқлаётган юрт ўғлонлари буюк алломаларимиз Алишер Навоий ҳамда Заҳириддин Мухаммад Бобур таваллуд куни муносабати билан юзга яқин асарлардан иборат китоблар жамланмасини Қўрғонтепа туманидаги 24-умумтаълим мактаби ўқувчилариға тақдим қилдилар.

Мактаб ўқувчиларининг адабий чиқишлари, ўзбек романчилиги асосчиси Абдулла Қодирийнинг «Уткан кунлар» романи ва бошқа асарлари бўйича ўқилган маърузалар тадбирға ўзгача руҳ бағишлади.

Фаол ўқувчиларға Пиримқул Қодиоров, Тоҳир Малик, Марсел Брион каби адибларнинг асарлари совға қилинди.

Сержант Музаффар ТИЛЯВОВ

ШОҲ, ШОИР ВА САРКАРДА

Улуғ бобокалонимиз Бобурийлар сулоласи асосчиси Заҳириддин Мухаммад Бобур таваллудининг 537 йиллиги муносабати билан юқори синф ўқувчилари учун «Барҳаёт сиймо» мавзуда маънавият соати ташкил қилинди.

Заҳириддин Мухаммад Бобур нафақат шоир, балки давлат арбоби, моҳир саркарда ва тарихчи олим ҳамдир. У ҳақда ёзилган манбаларда адолатли, фуқароларнинг таъшишларига ҳамдардлик кўрсата олган саховатпеша ҳукмдор бўлганлиги ҳақида тарихий манбаларда кўплаб мисоллар келтирилган. Маънавият соатида ҳам шоирнинг адабий фаолияти, шоҳ сифатида олиб борган сиёсати ҳақида батафсил маълумот берилди. Ўқувчилар томонидан шоир қаламиға мансуб шеър ва ғазаллардан парчалар ўқилди.

Меҳринисо МАМАТҚУЛОВА,
Сирдарё вилояти, Ховос туманидаги
5-умумтаълим мактаби ўқитувчиси

БЕШ ТАШАББУС – БЕБАҲО ИМКОНИЯТ

ҲАРБИЙЛАР
МАКТАБ ОЧИЛИШИДА

Тошкент вилояти Пскент туманидаги Сувти маҳалласида ўз тарихига эга, республикамизнинг барча соҳаларида илғор меҳнат қилаётган етук мутахассис кадрларни учирма қилган 18-умумтаълим мактаби бор. Мактаб маҳалланинг четроғида жойлашгани кейинги пайтларда ўқувчи ва ўқитувчилар учун бироз ноқулайлик тугдираётган эди.

Мутасаддилар бу ноқулайликнинг ҳам самарали ечимини топди. Яъни маҳаллада яна бир янги мактаб бунёд этилди. Мактаб-ку қуриб битказилди, энди унинг тантанали очилиш маросимини ўтказиш керак. Бу борада ҳам жамоа ва маҳалла аҳлининг ақл-фаросатига таҳсин айтиш керак. Улар шундай хайрли ишни Мудофаа вазирлиги ҳарбий хизматчилариға ишониб топширди. Бугунги кунда она Ватан ҳимоясига камарбаста бўлиб хизмат қилаётган подполковник Ҳожиакбар Мадалиев айнан мана шу маҳаллада вояга етган. 18-умумтаълим мактабидида ўқиган. У бир неча сафдошлари билан тадбирға бош-қош бўлди.

Шундай қилиб тумандаги янги мактаб катта тантаналар билан очилди. Қуролли Кучлар ака-

демияси ҳарбий оркестри томонидан чалинган куй-қўшиқлар бутун маҳаллани тутди.

Мудофаа вазирлиги Тоифаланган объектларни қўриқлаш қўшинлари қўмондонлигининг тарбиявий ва мафкуравий ишлар бошқармаси бошлиғи подполковник Ислон Орзикулов бошлиқлигидаги бир гуруҳ ҳарбий хизматчилар томонидан мактаб кутубхонасига китоблар жамланмаси тақдим этилди. Расмий тадбир ҳарбийлар билан самимий суҳбатға уланди.

***

Куннинг иккинчи ярмида «Беш ташаббус мактабимизда» номли тадбирда мактаб ўқувчилари томонидан тайёрланган сахна кўринишлари намойиш этилди, шеър ва қўшиқлар тингланди.

Подполковник Ҳ. Мадалиев ўқиган синфда унинг ўқитувчилари ва синфдошлари иштирокида «Раҳмат сенга, мактабим!» номли учрашув ўтказилди. Устозлар ва синфдошлар беғубор мактаб даврларини эслашди. Қаҳрамонимизға илк сабоқ берган қалби дарё ўқитувчилар хотирасига ҳурмат бажо келтирилди.

Офицер устозларига ўз совғаларини улашди.

– Ҳожиакбар билан ҳамisha фахрлиниб юрамиз. У маҳалламизнинг, биз, синфдошларнинг чинакам фахри! – дейди синфдоши Жўрабек Салмонов. – Фарзандларимиз ҳам у каби Ватан ҳимоячиси бўлишини истаймиз. Бугунги учрашув эса бир умрга эсда қоларли бўлди.

Ислонжон НУРАЛИЕВ

ЭНГ ЯХШИ СОВҒА – КИТОБ

Сергели туманидаги 8-умумтаълим мактабидида ўқувчи ёшларнинг интеллектуал салоҳиятини ошириш ва уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкиллаштириш мақсадида маънавият, санъат, спорт, ахборот технологиялари, китобхонлик, ўқувчи қизларни ижтимоий фаол ҳаётға жалб қилишға доир беш муҳим ташаббусни амалға ошириш бўйича қатор тўғарақлар ташкил этилган.

Мактабимиздаги тўғарақларда ёшлар муסיқани ўрганиш, сурат чизиш, рақс сирлари, футбол, стол тенниси, шахмат-шашка, волейбол, гимнастика, миллий кураш, бокс, робототехника бўйича билимларини оширомоқда. Шунингдек, китобхонлик кенг тарғиб

қилиниб, «Ёш китобхон», «Китобхон оила», «Китоб менинг дўстим», «Китоб – ақл чироғи», «Китоб марфони» каби тадбирлар ўтказилмоқда. «Кизларжон клуби», «Моҳир қўллар», «Мунчоқли безак» каби тўғарақларда эса қизларға хунар ўргатиляпти. Тўғарақларнинг барчасига малакали педагоглар жалб этилган. Кам таъминланган оилаларнинг фарзандларини эътибордан қолдирмаслик учун худуддаги маҳалла фуқаролар йиғинлари билан ҳамкорлик қилинапти.

Яқинда Ёшлар иттифоқи туман кенгаши билан «Китоб – ақл чироғи» мавзуда катта тадбир ўтказилди. Унда ўқувчилар тўғарақда ўқиган китоблари, асарлар ҳақидаги фикрлари, ўзлари ёзган шеърларини айтиб бердилар.

Тадбирда фаол иштирок этган ўқувчилар эсдалик совғалар ҳамда фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди.

Д. ЭРГАШОВА, ўқитувчи

ЮРТИМ БЎЙЛАБ

Поезд шовқинли шаҳарни орта қолдириб, ўзини кенгликка уради. Тошкентга келганимга ҳам олти йилдан ошибди. Кечагина қишлоқдан келган қиз ўқишни тугатиб, эгаллаган соҳам бўйича мана энди ишга кирдим. Хизмат сафарига кетяпман. Ўтган давр ичида она юртимга ҳозиргидек кучли энтиқишни ҳис қилмагандим. Бу билан олдин соғинмаганман, деган фикрдан анча йироқман. Қанотим бўлса-ю, Орол денгизига қараб учсам...

Бугун ҳукумат аъзоларининг эътибори Мўйноққа қаратилган. Орол атрофини яшил оазис қилиш мақсадида салмоқли ишлар амалга ошириляпти. Бунинг натижасида Мўйноқ тумани тубдан ўзгарди, чўл қоплонлари, қушлар ва қулонлар яна қайтди, Оролда ҳаёт уйғонди, Орол денгизи чекинса-да, инсон чекинмаяпти. Ўтган йил экилган саксовул уруғлари шўр ерни ёриб, сариқ қумликка баҳорни олиб келган бўлса, ажаб эмас. Тақдир ҳазилини қаранг, олдин Орол денгизи сабаб сув тошқини, сув кўтарилишидан хавфсираб турадиган юртга энди сув етказиш, чўлдаги зарарли тузларга барҳам бериш чоралари кўриляпти, катта лойиҳалар тузилмоқда. Бу дунё микёсида глобал муаммага айланган. Одамнинг юраги оғриди, ачинади. Қани энди сеҳрли таёқчанг бўлса-ю, Оролни ўз холига қайтарсанг...

– Журналистмисиз? – деган овоз хаёлларимни тўзғитиб юборди. – Боя телефондаги сўхбатингиздан англагандим. Ёшлигимда мен ҳам журналист бўлишни орзу қилгандим. Аммо у пайтларда ўқишга имконим бўлмаган, – деди ҳамроҳим бўлган аёл. Исми Гулсанем опа экан.

– Ҳа, Мўйноққа кетяпман, – дедим. Опа билан сўхбатлашиб, узоқ йўлимиз қисқаргандек бўлди.

Ярим тун. Вагон ичида сокинлик ҳукмрон, ҳамма ширин уйкуда. Бир маҳал қўшни ўриндиқдаги кичкина бола йиғлай бошлади. Она овутиш учун ҳайиё (алла) айтди. Бехос болалигим ёдимга тушди. Синглим йиғлаганида ҳеч нарса билан алдаб бўлмас, фақат онам ҳайиё айтса, бирпасда ухлаб қоларди.

«Ҳайиё, ҳайиё, ҳай баласи Анасиның жан баласи, Сен атанның айбатысан, Шанарағимиз саўлатысан».

Ҳайиёда сеҳр бор, деб бекорга айтишмас экан. Мен ҳам уни эшитиб, қандай ухлаб қолганимни билмай қолибман.

Киши борар манзилига яқинлашгани билса, вақт ўтмай қолади. Вагон ойнасидан ташқарига қарайман. Мўрисидан тутун чиқиб турган пахсали уйлар, олдига солиб бир гала қўй-эчкиларни ҳайдаб кетаётган бола, катта-катта ўтинларни болтаси билан чопаётган ота, босма крандан сув олаётган келинчақ...

Поездимиз Нукусга келиб тўхтади. Гулсанем опа билан хайрлашиб, вагондан тушдим. Мени қорақалпоғистонлик таникли журналист, устозим Эсимхан оға Қанаатов кутиб олди.

– Хош келипсан, айқиз. Сени путлик қарақалпақ эли қутип турупты, – деб ҳазиллашди оға.

ОРОЛДА ҚОЛГАН ОҚҚУШЛАР

Тузли чўл ва саксовул ўртасидаги жанг

Нукусдан Мўйноққа қараб йўлга чиқдик.

– Руўиң қандай қарындас? – деди хайдовчи оға.

– Қарамойын аннаҳўжа, – дедим. Ҳа, қорақалпоқлар салом-алиқдан сўнг «Қайси уруғдансан?» деб сўрашади. Агарда уруғлари бир бўлса, улар қиз бериб, қиз олишмайди. Чунки улар қариндош ҳисобланишади. Бу халқимизга хос миллий қадриятлардан. Шу вақтгача бир уруғдан турмуш қурганларни эшитмаганман.

– Дайиы-жйен экенбиз. Мениң анам қарамойын, – деди хайдовчи оға.

Эҳ-хе... рўйхатни узоқ давом эттиришим мумкин. Мени хурсанд қилган жиҳати замонавий «Book café» қурилибди. Креатив ёндашув! Бу ерда барча турдаги китоблар, дарсликлар мавжуд экан. Туман ёшлари учун дастурлашни ўргатадиган «IT-маркази» очилибди. Бу зўр янгилик! Чунки Мўйноқ туманининг асосий муаммоларидан бири бу ишсизлик эди. Шунингдек, янги шифохона очилиш арафасида экан. Мўйноққа бундан беш йил аввал келганимда у ердаги ҳаёт биз кўрган қишлоқларникидан анча оғир эди. Аҳолининг

Саксовул экиш оммавий лойиҳага айланган. Республикаимиздаги барча давлат ва нодавлат ташкилотларининг вакиллари шу ерда. 2019 йили 420 минг гектар жойга экилган саксовуллар чўлга яшиллик олиб келган. «Қуқурузка» самолётида парвоз қилар эканман, бутун қуриган денгизни томоша қилдим. Бекорга жанг майдони демаган эканмиз. Оролнинг бир тарафи яшил саксовуллар, бир томони эса сариқ қумлар ва оппоқ тузлар. Бу шўр тузлар минг-минглаб кишилар ҳаётига хавф солиши мумкинлиги ҳақида ўйласам, юрагимга ваҳима тушади...

Катта ижодий жамоа бор бу ерда. Айнан шу кун Халқаро пресс-клубнинг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда фавқулодда вазиятлар вазири, Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат маслаҳатчиси Турсинхан Худайбергенов, Ўрмон хўжалиги қўмитаси раиси Низомиддин Бакиров, Ёшлар иттифоқи раиси Алишер Саъдуллаев қатнашди. Халқаро пресс-клуб раиси Шерзод Қудратхўжаевнинг:

– Қорақалпоқлар орасида «Бул жер эле зор болады», деган машхур кўшиқ бор. Мана бу ер зўр бўлди. Биз чекинмайми, одамлар чекинмайди, табиат чекинмайди. Биз туз билан бўлган жангда албатта, ғалаба қозонамиз! – деган сўзлари гўё юрагимда жаранглади.

«Кемалар қабристонидан» да хаёл суриб ўтирар эканман, денгиз барибир ҳайбатини йўқотмаганини ҳис қилдим. Бир вақтлар денгизни тўлдириб пишқириб сузган баҳайбат кемалар, ҳозир ҳориган, чарчаган, ўз ўлимни кутган киши каби мунғайиб қолган... Тун. Мўйноқ осмонида юлдузлар чарқлайди. Юлдузларнинг бу қадар ёрқин, кучли, йирик порлаб туриши мени ҳайратга солди. Ҳализамон қуёш тепага кўтарилиб, бутун Орол диёрини нурга белади. Осмонида эса оққушлар учеди...

Айжамал ЖОЛДАСБАЕВА,
«Vatanparvar»

Шунингдек, қорақалпоқ халқи ўзининг жайдарчилиги, қайсарлиги, орқадан эмас, юзга тўғри гапириши билан ажралиб туради. Яна битта ўзига хос томони, сизни илк бор қўриб турган бўлса ҳам бирдан сансираб муржоат қилади. Бу сизни яқин олганлигини билдиради.

Тангрининг ўзи ҳам қорақалпоқ диёрини ер билан сийлаган, сабаби Нукусдан Мўйноқ шаҳрига оралик нақд бир юз элли километр. Манзил олис, тонг сахар йўлга чиққанимиз учун ҳеч ким нонушта қилмаган эди.

– Бу жойнинг балиғи яхши бўлади, балиқ буюртма берайлик, – деди Эсимхан оға Шуманайдан ўтиб, Қўнғиротга етганимизда. Қолганлар ҳам рози бўлди. Овқатланиб, яна йўлга отландик. Мана, Мўйноқ шаҳрига ҳам етиб келдик. Шаҳар буткул ўзгарган. Ўтган йилги қурилишлар яқунланибди. Миниаэропорт, сайёҳлар учун «Ратмина» меҳмонхонаси, соатли минор, яъни курант ва Мўйноқ консерва заводи...

асосий қисми бошқа жойга кўчишдан бошқа илжоз тополмасди. Ичимлик суви танқис эди. Италиядан олиб келинган соатнинг бонги ҳам Мўйноққа янги ҳаёт қайтаётганлигидан дарак бераётгандек. Халқимиз бежиш «Қишлоққа соат келса, у ер шаҳарга айланади», дейишмаган. Мўйноқ кўчаларида эътиборимни тортган нарса Қозоғистон, Туркменистон, Тожикистон, Россия давлат рақамидидаги машиналар кўпайган, бу эса сайёҳлар оқими кўпайганидан далалат беради.

Кейинги манзилимиз туман марказидан 250 километрли йўл, Оролнинг қуриган туби, одам организмга хавфли дея айтилаётган тузли чўлга, яъни Орол меҳнат отрядининг штаби «0» чило километрли марказга етиб келдик. Бу ерга ҳам ҳаёт қайтапти. 3 000 нафар одам, 1 500 та техника, шулардан 4 таси махсус самолёт (қуқурузка)! Оролда бугун мажозий маънода жанг бўляпти. Яъни тузли чўл ва саксовуллар ўртасидаги жанг.

МАТОНАТ

Раимжон кенг майдонда кўзини очди. Димоғига аччиқ тутун ва тупроқ аралаш порох хиди урилди. Ёнгинасида тутаб ётган танк. Атрофда кимираган зог кўринмайди. Узоқлардан гўмбурлаган товушлар қулоғига чалинди. «У қаерда, нима учун ерга қоришиб ётибди» – фикри тиниклаша бошлади йигитнинг. Ахир у душманга қарши жанг қилиб турганди-ку. Бирдан танк ичи тарақлаб кетди, тутунга тўлди ва ёна бошлади. Хайдовчи тўнуги очилмади, десантчилар бўлмасидан чиқишга тўғри келди. Уёғини эслай олмади. Хушсиз қанча ётди, қандай жароҳат олди... Нима бўлганда ҳам у тирик.

Раимжон аввал ҳам бундай синовни бошидан ўтказганди. Белоруссияни фашист газандаларидан озод қилишда жаҳаннам оловидек ловуллаб турган жанггоҳда ўлим нафасини ҳис қилганди. Каттиқ ярадор бўлган йигитни сафдошлари ёниб турган танк ичидан чиқариб олиб, шошинч госпиталга етказишганди. Латвияда, Даугавпилс яқинидаги дахшатли бу жанг эса унинг ҳаётига нуқта қўймоқчи...

Йигит туришга ҳаракат қилди. Аммо оёқлари унга бўйсунмади. Эмакламоқчи бўлди, йўқ, ҳаммаси бейғайда, оёқлар ишламагандан кейин... Қўлига тиралиб, бошини кўтарди. Ундан уч-тўрт метр нарида ётган жасадаларга кўзи тушди. Бироқ кучли оғриқ сабаб, яна ҳушини йўқотди...

Йигит поездда кўзини очганида аҳволи жиддий эканини англади. Лекин у яшashi керак, акиси Шокиржон иккисини урушга кузатиб қолган афтодаҳол ота-онаси учун ҳам яшashi керак. Айниқса, тик туришга-да мажзоли қолмай, мунгайиб қолган онажонининг қақшаган бағрини тўлдириш учун ҳам яшashi шарт. Чунки уруш аждарҳосига ем бўлган акиси энди ортга қайтмайди...

Раимжон Москва, Куйбишев ва бир қатор бошқа шаҳарлардаги госпиталларда ҳаёт учун курашди. Шифокорлар танкчининг ҳаётини асраб қолишга астойдил ҳаракат қилди. Кунлар, ойлар... Мана, у тириклик уммонидаги инсонлар сафида. Бироқ оёқлари... У оёқсиз кимга ҳам керак, кекса ота-онасига таянч бўлишнинг ўрнига боқиманда бўладими? Аммо она юрт, ота ҳовли, Фарғонанинг Тошлоғидаги қадрдонлари... уларга талпинмай бўладими?

Ўғилларининг йўлига интизор, куну тун дуода бўлган ота-онаси қўлтиқтаёқ ва ёғоч оёқда бағирларига қайтган Раимжонни қувонч ва алам ёши ила қарши олишди. Қаҳрамон ўғилларининг кўкси тўла орден, аммо ўзи яримжон. Онаси тушкун ва афтодаҳол ўғилнинг аҳволидан пана-панада йиғлаб олса, отаси кўз ёшини кўрсатмаслик учун ўзини кўчага уради.

Ҳа, жанггоҳ аталмиш аждарҳо домидан омон қайтишнинг ўзи бир омад. Яқинларидан айрилган кўплаб хонадонлар мотамда. Ҳамқишлоқлари унинг ҳолидан тез-тез хабар олиб туришди. У урушга қадар тракторчилик қилган забардаст йигит эди. Шунинг учун уруш бошлангандан қисқа муддатли курсда ўқиб, танкда механик ҳайдовчилик қилди. Юзлаб фашистларни ер тишлатди. Энди эса...

Кўп ўтмай кўклам ташрифи тушкунлик қоплаган ҳаловатсиз дилларга баҳорий илиқлик улашди. Ерлар кўпчиди, тирикчилик кўйида кимираган жон борки, далага ошиқди. Қишлоқ аҳлининг ризқи ер билан, экин-тикин бошланди. Барча меҳнат қўлда бажарилади, одам етишмайди. Асосий ишчи кучи – аёллар ва болалар. Тракторлар деярли йўқ, бўлганда ҳам бошқарадиган эркак йўқ.

Бундай пайтда Раимжон каби навқирон йигитнинг уйда қолиши осон эмас. Фақат унга руҳий далда керак. Собиқ тракторчини кўргани келган туман раҳбари йигитнинг

ОРТДА ҚОЛГАН ОЛОВЛИ ЙИЛЛАР

(Иккинчи жаҳон уруши воқеалари)

ЁЛҒИЗ ОНА

Ўн тўққиз ёшида бева қолган она умр шамини – Ёдгорини фронтга кузатди. Ёлғиз она куйди, ёнди, фарёдини ичига ютди. Кўпга келган тўй, битта оилада битта эркак бўлса ҳам, ўнта бўлса ҳам жанггоҳга отланди. Унаштирилган қизлар, янги келинчаклар, бағри куюк оналар, бир этак бола билан қолган дили садпора аёллар... Барчаси қўли дуода, кўкси қақшаган кўйи йўл термилиб қолди. Санокли эркаклар қолган қишлоқлар ҳувиллаган, мотамсаро оилалар ҳаловатсиз. Халқни, тўғрироғи, қариялар, аёллар ва болаларни олдинда машаққатли синовлар – оғир меҳнат, очарчилик, «қорахат»га битилган айрилиқ оташи кутмоқда.

Куну тун дили дуода, қўли меҳнатда бўлган она ўғлининг йўлига кўз тикиди. «Ёлғизимни ўзинг асра, Аллоҳим. Бағримни қуритма, умидимни сўндирма, ёш жонига раҳм қил. Эримдан қолган Ёдгорим ўзингга омонат...»

Уруш оловини узоққа чўзилган ойлор, йиллар... Яқинлари жанггоҳлардан қайтмаган ғамгузор оилалар. Ўн тўққиз ёшида беваликни бўйнига олган ёлғиз она...

Ёлғиз фарзандини кузатди жангга,
Ёлғиз дилбандига суянган она.
Мунгли йўқликларга сингди мангуга,
Унинг кўксидеги ширин афсона.
Она қайғуларга сабот-ла боқди,
Суянди ёдгорлик – ёлғиз суратга.
Интиқ нигоҳида умиддек балқиди,
Куну тун беркилмас мўъжаз эшикча.
Мудҳиш ёлғизликнинг совуқ нафаси,
Унинг кулбасини кезган кунлари,
Суратга тикилиб тўлиб дил саси,
Юрак сирларини очди тунлари.
Инсонга мангулик эмасдир дунё,
Шу савдо онани келди қаршилаб,
Сўнги бор Тангрига қилиб илтижо,
Сўнги бор тўқилган юраги бўзлаб,
Кўзлари суратда қотди беэиё...

Урушга лаънатдир, нафрат урушга,
Асло тирилмасин унинг излари,
Келажак авлодга абадий нидо –
Оғаси қайтмаган мустар эшикча,
Мангу очик кетган Она кўзлари.

Зулфия ЮНУСОВА

БУЮК ҒАЛАБАГА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

Қуролли Кучлар академиясида Гуманитар фанлар кафедраси томонидан «Ўзбекистоннинг Иккинчи жаҳон урушидаги Буюк ғалабага қўшган улкан ҳиссаси» мавзуида илмий-назарий конференция бўлиб ўтди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси ҳарбий прокурорининг катта ёрдамчиси адлия полковниги Шуҳрат Зоиров, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Тарих институти грант раҳбари, тарих фанлари доктори, профессор Қаҳрамон Ражабов, Ўзбекистон тарихи давлат музейи илмий ходими, тарих фанлари номзоди Мўътабар Ўролова, академиянинг Гуманитар фанлар кафедраси ўқитувчиси, тарих фанлари номзоди капитан Ёркиной Розимова ўз маърузалари билан қатнашди.

Конференцияда тарихчи олимларнинг «Иккинчи жаҳон уруши тарихига XXI асрдаги турли ёндашувлар», «Ўзбекистон хотин-қизларининг фронт ортидаги жасоратлари», «Ўзбек аёли – жанггоҳларда мард жангчи» мавзуларидаги илмий-назарий йўналишдаги маърузалари ҳамда Фанлар кафедраси томонидан тайёрланган видеолавҳалар ҳам йиғилганлар эътиборига ҳавола қилинди. Иккинчи жаҳон урушида қозонилган Ғалабанинг 75 йиллиги олдида ўтказилган ушбу тадбирда курсантлар аждодларимиз кўрсатган жасорат, матонат, бағрикенглик намуналари ҳақида бир қатор қимматли маълумотларга эга бўлишди.

Ўз навбатида академия курсантлари фронтда онасидан мактуб олган жангчи қиёфасида шеъррий композицияни сахна кўринишида ифодалашди.

Камолиддин АСРОП

ПРОФЕССИОНАЛ БОКС

“ MVSK (Mudofaa vazirligi sport klubi) аъзоси Бектемир Мелиқўзиев АҚШнинг Калифорния штатида ўтказилган профессионал бокс оқшомида рингга кўтарилиб, ўзининг «WBA Americas» камарини ҳимоя қилди. Унинг профессионал боксдаги бешинчи рақиб мексикалик Оскар Кортес бўлди.

MVSK аъзоси Бектемир Мелиқўзиев (75 кг) профессионал рингдаги илк жангини 2019 йилнинг июнь ойида АҚШнинг Лос-Анжелес шаҳрида ташкил этилган бокс оқшомида ўтказганди. Ҳаваскор боксчимиз профессионал рингдаги илк жангидаёқ «профессионаллар профессионалини мағлуб этгани боис» «Bully», яъни «Безори» лақабини олганди. Ушбу «безори»лик ҳамон давом этмокда – ўша Лос-Анжелес шаҳридаги илк ғалабадан сўнг MVSK аъзоси АҚШда яна 4 та жанг ўтказди ва барчасида ғалаба қозониб, 3 тасида нокаут қайд этди.

«Бир йўла икки фронтда жанг қилаётган», яъни ҳам ҳаваскор, ҳам профессионал боксда ўз фаолиятини муваффақиятли давом эттираётган MVSK аъзоси профессионал рингдаги бешинчи жангини

БЕШИНЧИ ҒАЛАБА

ўтган ҳафта охирида мексикалик Кортесга қарши ўтказди. Аслида «Bully» боксчимизнинг бу галги рақиб мексикалик Марко Антонио Перибан бўлиши керак эди. Жанг учун вазн ташлаш жараёнида Перибаннинг соғлиги ёмонлашган ва шу сабабли у Бектемирга қарши рингга чиқмади. Унинг ўрнига бошқа бир мексикалик боксчи – шу кунгача профессионал боксда 32 та жанг ўтказган ва уларнинг 27 тасида (14 таси нокаут билан) ғалаба қозонган, 5 марта (4 та нокаут) мағлуб бўлган Оскар Кортес жанг қилди. АҚШнинг Калифорния штати Анахайм шаҳрида ташкил этилган бокс оқшомидаги ушбу баҳсда Бектемир ўзининг «WBA Americas» камарини ҳимоя қилди ва тўртинчи марта «безори»лик намойиш этди-10 раундга мўлжалланган жанг биринчисидаёқ якунланди... Мелиқўзиев кетма-кет зарбалари билан рақибини бурчакка олиб бориб тақади ва чап қўлдаги кучли зарбасини Оскарнинг қорин қисмига берди. Мазкур зарбадан сўнг Кортес жанг давом эттира олмади, Бектемир эса профессионал боксдаги бешинчи жангида тўртинчи нокаутли ғалабага эришди.

***

MVSK аъзоси Бектемир Мелиқў-

зиев ҳаваскор боксдаги фаолиятини ҳам давом эттирмокда. Бу йўналишда биринчилиги, Олимпиада ва Осиё ўйинлари совриндори бўлган чармқўлқоп устамиз келгуси ойнинг дастлабки

(3 – 10 март) кунлари Иорданиянинг Амман шаҳрида бўлиб ўтадиган бокс бўйича Осиё ва Океания қитъаси вакиллари учун Токио Олимпиадасига йўлланма берувчи турнирда қатнашади. Мазкур мусобақада иштирок этадиган боксчиларимиз 16 февраль кун Иорданияга жўнаб кетиши. Юртимизнинг 20 нафардан ортиқ етакчи чармқўлқоп усталарини жамлаган Ўзбекистон миллий терма жамоаси таркибидан MVSKнинг Бектемир Мелиқўзиевдан ташқари яна 7 нафар боксчиси, яъни Миразизбек Миразҳалилов

(-57 кг), Шунқор Абдурасулов (-60 кг), Билолбек Мирзарахимов (-69 кг), Фанат Қахрамонов (-75 кг), Дилшодбек Рўзметов (-81 кг), Козим Мардонов (-81 кг) ва Мадияр Саидрахимов (-91 кг) ҳам ўрин олган.

Мусобақа бошлангунга қадар боксчиларимиз Амман шаҳрида ўқув-машғулот йигини ўтказди. Ўзбекистон миллий терма жамоаси мураббийлар штаби мазкур йигин якунига кўра Олимпиада йўлнамаси учун курашадиган боксчиларимиз рўйхатини аниқлаб олади.

ОҒИР АТЛЕТИКА

“ Пойтахтимиздаги «Ўзбекистон» спорт мажмуида оғир атлетика бўйича Токио Олимпиадаси учун рейтинг очколари тақдим этиши билан муҳим аҳамиятга эга VI Халқаро бирдамлик мусобақаси бўлиб ўтди. Унда MVSK (Mudofaa vazirligi sport klubi) аъзолари ҳам қатнашиб, юртимиз спорт шарафини муносиб ҳимоя қилишди.

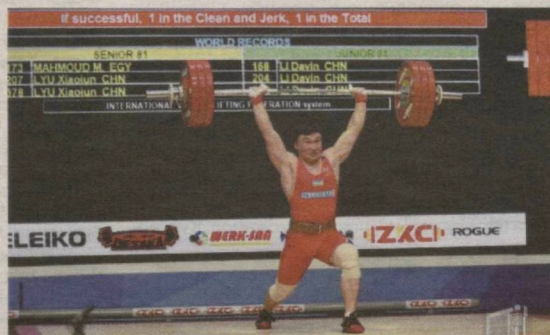
Дунёнинг 48 давлатидан 300 нафарга яқин спортчилар иштирок этган VI Халқаро бирдамлик мусобақаси жуда юқори савияда ўтказилди. Буни мусобақа қатнашчилари, мутахассислар ва Халқаро оғир атлетика федерацияси (ХОАФ) вакиллари ҳам эътироф этишди.

– Баъзи давлатлар учун бу каби мусобақаларни қабул қилишга олти ой, ҳатто бир йил ҳам камлик қилади. Ҳамиша халқаро мусобақаларни юқори савияда ташкил этиб келган Ўзбекистон эса атиги уч ой ичида бир эмас, балки иккита мусобақани юқори савияда ташкил эта олишини исботлади, бунга ўзимиз гувоҳ бўлмокдамыз, – деди мазкур турнирда бағишланган матбуот анжуманида Халқаро оғир атлетика федерацияси (ХОАФ) Бош котиби Мухаммад Жалуд. – Ўсмирлар ва ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионатидан кейин энди катталар ўртасидаги дунё биринчилигини ҳам Ўзбекистонга бериш масаласини ўйлаб қолдик. Транспорти тизими, спортчиларга яратилган шароитлар, хуллас барча-барчаси аъло даражада.

Аслида VI Халқаро бирдамлик мусобақаси Тунисда ўтиши керак эди. Коронавирус хавфи боис у бекор қилинди ва ХОАФ Бош котиби Мухаммад Жалуд таъкидлаганидек, Ўзбекистон қисқа фурсат ичида ташаббус билан мусобақани қабул қилди ва уни юқори савияда ташкиллаштирди.

Йигитларимиз VI Халқаро бирдамлик мусобақасининг 9 та олтин, 2 та кумуш ва 3 та бронза, жами 14 та медални қўлга киритиб, умумжамоа ҳисобида 1-ўринни эгаллаган бўлса, қизларимиз ҳам 7 та олтин, 11 та кумуш ва 3 та бронза, жами 21 та медал билан умумжамоа ҳисобида фолибликни нишонлади. Ушбу муваффақиятларни ҳамюртимиз Муаттар Набиева (-55 кг) 3 та кумуш медални қўлга киритиш билан бошлаб берди. Вакиламиз даст кўтаришда 89 кг, силтаб кўтаришда эса 111 кг, икки курашда 200 кг натижа қайд этди. Ҳар бир йўналишда

ЎЗБЕКИСТОН УМУМЖАМОА ҲИСОБИДА БИРИНЧИ

Набиевадан бир килограммдан юқори (90 кг + 112 кг = 202 кг) натижа кўрсатган нигериялик Адиджат Оларинойе эса олтин медалларга эгалик қилди.

Жаҳон рекордчиси Кумушхон Файзуллаева (-71 кг) эса терма жамоамиз ҳисобига 3 та олтин медални ёзиб қўйди. У даст кўтаришда 99 кг, силтаб кўтаришда 124 кг, икки кураш бўйича 223 кг оғирликни қийинчиликсиз удалади. Ушбу вазн тоифасидаги баҳсларда қатнашган яна бир ҳамюртимиз Нигора Сувонова ҳам совриндор бўлди. У 89+110=119 кг натижа қайд этиб, 3 та кумуш медални қўлга киритди.

Шунингдек, ҳамюртларимиз Фотима Ҳабибуллаева (-67 кг, 3 та бронза медал), Долера Давронова (+87 кг, 3 та кумуш медал), MVSKнинг солиқ аъзоси Достон Ёқубов (-73 кг, 2 та кумуш, битта бронза медал), MVSK аъзоси Сарварбек Зафаржонов (-89 кг, 3 та олтин медал), Умарбек Шоҳназаров (-102 кг, 3 та бронза медал)

ҳам ўз вазн тоифаси бўйича баҳслар якунида совриндор бўлишди.

Оғир вазнли полвонлар иштирок этган мусобақанинг сўнги кунинда ҳамюртларимиз Мухаммадқодир Тоштемиров (-81 кг) ва MVSKнинг солиқ аъзоси Акбар Жўраев (-109 кг) олтин медаллар билан тақдирланишди. Тоштемиров даст кўтаришда 160 кг, силтаб кўтаришда 181 кг, икки курашда 341 кг натижа қайд этди. Энди 21 ёшни қаршилаётган Акбар Жўраев эса VI Халқаро бирдамлик мусобақасининг даст кўтариш машқида ўзининг шахсий рекордини 1 килограммга янгилашга муваффақ бўлди. У даст кўтариш баҳсларида 189 кг.лик штангани ўзига бўйсундирди, силтаб кўтариш баҳсларида 221 кг, икки кураш якунига кўра эса 410 кг натижа қайд этди ва уч йўналишда ҳам олтин медални қўлга киритди. Иккинчи ўринни эгаллаган қозғистонлик Ибрагим Берсановнинг натижалари (181 кг + 206 кг = 387 кг) Акбарнинг кўсаткичларидан анча паст бўлди. MVSK солиқ аъзосининг кўрсаткичлари янада юқорилик бўлиши мумкин эди, бироқ...

– Жўраевнинг нега силтаб кўтариш машқида учинчи уринишга чиқмаганига келсак, у илк уринишдаёқ олтин медалларни нақд қилиб қўйди ва ундаги кичик жароҳатни инобатга олган ҳолда учинчи уринишдан воз кечдик, – дея изоҳ берди терма жамоамиз бош мураббийи Баҳром Мендибоев. – Умуман олганда, шогирдларимизнинг мусобақадаги иштирокларидан кўнглим тўлди, ўз навбатида, ишлашимиз керак бўлган баъзи жиҳатлар ҳам кўриниб қолди. Йўли олдинда вақт бор ва кичик камчиликларни бартараф этишга улгурамыз.

Мазкур мусобақа яқинлашиб келаётган Токио Олимпиадаси йўналиш қимматли рейтинг очколарини тақдим қилиши билан катта аҳамият касб этди. Унда муваффақиятли иштирок билан вакилларимиз ўз ҳисобларига қимматли рейтинг очколарини ёздириб қўйишди.

Саҳифани Расул ЖУМАЕВ тайёрлади.

ХОРИЖ АРМИЯЛАРИ

ПОРТУГАЛИЯ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ

Европа қитъасининг жануби-ғарбида, Пиреней ярим оролида жойлашган Португалия Республикаси Шимолий Атлантика коалицияси – НАТО ташкил этилган кун (1949 йилнинг 4 апрели) дан бошлаб мазкур блокка аъзо бўлган давлатлардан бири ҳисобланади. «Совуқ уруш» даври якунланганидан сўнг НАТО принциплари асосан ўз ҳарбий салоҳиятини қисқартиришга киришган коалицияга аъзо мамлакатларнинг аксариятидан фарқли ўлароқ, Португалия АҚШ ва Голландиядан етказиб берилган фойдаланилган жанговар техника ва қуруллар, Австрия ва Германиядан харид қилинган янги зирҳли машиналар ҳамда сув ости кемалари ҳисобига ўз Қурулли Кучларини анча кучайтиришга эришган.

қуруллари, миномётлар, кўчма танкка қарши ва зенит воситалари билан таъминланган. 3 та пиёдалар, зирҳли кавалерия, артиллерия ва муҳандислик полкларидан ташкил толган экспедицион бригада тасарруфида турли русумдаги зирҳли машиналар, миномётлар, зенит-ракета комплекслари, кўчма танкка қарши ва зенит воситалари бор. Куруқликдаги қўшинлар таркибига киритилган ҳарбий полиция полки ҳам ўзига хос ўринга эга бўлиб, 400 кишидан иборат бўлган шахсий таркиб энгил ўқотар қуруллар ва аэромобиль техника билан таъминланган.

Ҳарбий ҳаво кучлари

Мамлакат Қурулли Кучларининг мустақил тури сифатида 1952 йилнинг 1 июлида ташкил топган. ҲҲК шахсий таркибининг умумий сони тинчлик даврида 6 850 кишини ташкил этади. Қўшин таркибида 4 та жанговар авиация ва 5 та ёрдамчи авиация самолётлари эскадрильяси, шунингдек, 3 та вертолётлар эскадрильяси бор. Португалия ҳудудида жами 66 та (43 та қаттиқ қопламали, 23 та тупроқ қопламали) аэродром бўлиб, улардан 5 таси узунлиги 3 000 метрдан ортиқ бўлган учиш-қўниш майдони (йўли)га эга. Жанговар авиацияни жойлаштириш учун 5 та авиабаза ҳамда учиш-қўниш майдонининг узунлиги 1 800 метрдан ортиқ бўлган 16 та аэродромдан фойдаланилади.

Ҳарбий ҳаво кучлари тасарруфида 100 га яқин жанговар ва 62 та ёрдамчи авиация самолёти, 47 та кўп мақсадли ва транспорт вертолёти бор. Ҳаво ҳужумидан мудофаа бўлинмалари «Хагис» НR-3000 (3 та, АҚШ) ва 3D Lanza (1 та, Испания) типидagi радиолокация станциялари билан таъминланган бўлиб, улар 450 км.гача узоқлик ва 20 миңг метргача баландликдаги ҳаво нишонларини аниқлаш ва идентификациялаш имконини беради.

Ҳарбий денгиз кучлари

Мамлакат ҳарбий флоти (умумий сони 9 850 киши) таркибига турли кучлар флотилияси, денгиз пиёдалари кўмондонлиги, 5 та денгиз зонаси (Шимолий, Марказий, Жанубий, Азор ороллари ва Мадейра ороллари) кўмондонлиги, шунингдек, Алфейте ҳарбий денгиз базаси киряди. Жумладан, турли кучлар флотилияси сув ости кемалари, эскорт кемалари, патруль кемалари ва катерларидан ташкил топган дивизионлар, десант кемалари ва катерлари отряди, кемаларга қарши вертолётлар эскадрильяси ва ёрдамчи флот кемаларини бирлаштирган. ҲДК ихтиёрида Германиянинг НDW кемасозлик консорциуми томонидан ишлаб чиқарилган «Триденте» ва «Арпау» русумли дизель-электр сув ости кемалари бўлиб, улар жанговар флот таркибига 2010-2011 йилларда киритилган. Эскорт кемалари дивизиони бошқарилувчи ракета қурулига эга бўлган 5 та фрегат билан таъминланган. Патруль кемалари дивизиони таркибида турли типдаги 5 та патруль

ҚУРУҚЛИКДАГИ ҚЎШИНЛАР

Умумий сони – 17900 киши

- Жанговар танклар – 220 та («Леопард-2/A4» ва М60А3 типидagi)
- Танкка қарши воситалар – 310 та
- Зирҳли жанговар машиналар – 480 та («Пандур-2», «Шаймит» ва х.к.)
- Артиллерия тўплари ва миномётлар – 360 дан зиёд
- Зенит қурилмалари – 200 дан ортиқ

ҲАРБИЙ ҲАВО КУЧЛАРИ

Умумий сони – 6850 киши

- Жанговар самолётлар – 100 га яқин (турли типдаги F-15, F-16 ва х.к.)
- Ёрдамчи авиация самолётлари (ҳарбий транспорт ва ўқув-машқ самолётлари) – 62та (С-130Н «Геркулес», «Фалкон 50», «Орион», «Альфа Жет» ва х.к.)
- Кўп мақсадли ва транспорт вертолётлари – 47 та

ҲАРБИЙ ДЕНГИЗ КУЧЛАРИ

Умумий сони – 9850 киши

- Сув ости кемалари – 2 та («Триденте» ва «Арпау»)
- Фрегатлар – 5 та (3 та «Васко да Гама» ва 2 та «Бартоломеу Диаш» типидagi)
- Корветлар – 5 та («Жоао Коутиньо», «Баттиста де Андраде»)
- Патруль катерлари – 12 та
- Денгиз авиацияси – 5 та вертолёт («Супер Линкс Mk 95»)

корвети ва 12 та патруль катери бор. Ёрдамчи флот гидрографик, океанографик, ўқув ва бошқа турдаги 20 дан ортиқ кемаларга эга. Денгиз авиацияси бўлинмалари «Супер Линкс» Mk 95 русумли 5 та вертолёт билан таъминланган.

П. САЙДИВАЛИЕВ тайёрлади.

«ОСКАР» ГОЛИБЛАРИ АНИҚЛАНДИ

ЖАҲОНДА

АҚШнинг Лос-Анжелес шаҳрида навбатдаги «Оскар» мукофотларини топшириш маросими бўлиб ўтди. «Энг яхши актёр» номинациясида «Жокер» фильмидаги роли учун Хоакин Феникс, «Энг яхши актриса» номинациясида «Жуди» фильми бош қаҳрамони Рене Зеллвегер бош мукофотга лойиқ деб топилди. «Энг яхши хорижий фильм» йўналишида асосий даъвогар бўлган Жанубий Корея кино иждоқорларининг «Паразитлар» фильми нафақат ушбу номинацияда, балки «Йилнинг энг яхши фильми» номинациясида ҳам голиб бўлди.

ХИТОЙ ҲУДУДИДАН ТАШҚАРИДА

Япониянинг Йокогама порти яқинида карантин ҳолатида турган «Даймонд принцесс» круиз кемасида коронавирусдан зарарланган йўловчилар сони 542 кишига етган. Бу Хитой ҳудудидан ташқаридаги энг кўп касалланиш ҳолатидир. АҚШ маъмурулари ушбу лайнер бортида бўлган фуқароларини эвакуация қилишга киришган. Америкаликларнинг 328 нафари Токиодан икита рейс орқали АҚШга юборилган. АҚШ Давлат департаменти маълумотига кўра, мамлакатга қайтган фуқаролар 14 кун давомида Калифорниядаги базада карантин ҳолатида бўлишади.

КУЧЛИ ТЎФОН САБАБЛИ

Etihad Airways авиакомпаниясига тегишли Абу-Дабидан Лондонга учган йўловчи самолёти «Деннис» тўфони сабаб Хитроу аэропортининг учиш-қўниш йўлагига устида «қотиб» қолган. Мазкур ҳодиса 15 февраль кунги Airbus A380 самолёти билан содир бўлган. Бу йўловчиларни ташишга мўлжалланган дунёдаги энг катта самолёт ҳисобланади, унинг максимал оғирлиги 394 тоннага тенг. Кучли шамол сабабли самолёт бир неча сонияга учиш-қўниш йўлагига узра қотиб қолган, шундан сўнг у бурчак остида қўнишга муваффақ бўлган.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

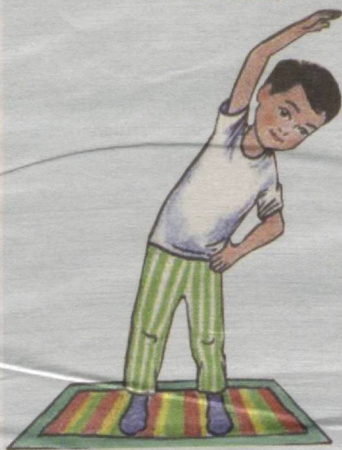
O'quvchining kun tartibi

KUNLIK REJA KERAKMI?

Siz muvaffaqiyatli insonlarga havas qilasizmi? Ularning bu natijaga qanday erishganiga hech qiziqib ko'rganmisiz?

Odatda, har bir yutuq ortida maqsadga bo'lgan intilish va mehnat yotadi. Va yana bir jihat borki, uni aslo rad etib bo'lmaydi. Bu kun tartibidir! Ya'ni ular belgilangan kun tartibiga doimiy amal qilish orqali barcha ishlariga ulgurishgan. O'quvchilar, siz ham kun tartibiga amal qilasizmi? "Ha" deysizmi? Unda baholaringiz ham "a'lo" bo'lishi aniq. "Yo'q" deysizmi? U holda quyida sizga foydasi tegishi mumkin bo'lgan tavsiyalar bilan tanishing. Dars stolingizga yaqin kelib oling-da, tavsiyalarimizni diqqat bilan o'qing.

Ishni oq qog'oz olishdan boshlang. Uni etti bo'lakka bo'lib chizing. Bu hafta kunlarini bildiradi. So'ng har bir katakni ketma-ketlikda to'ldirishni boshlang. Kuningizni nimadan boshlaysiz? Albatta, shirin uyqudan uyg'onishdan! Demak, bir raqamini yozing-da, yoniga "uyg'onish" deb yozing. So'ng o'rningizni yig'ishtirasiz. Buni ham kun tartibiga ikkinchi raqam bilan belgilab qo'ying. Yonidan esa o'rningizni yig'ishtirishni qaysi vaqt oraliq'ida bajarishingizni ham yozishni unutmang. Undan keyin yuvinib olish uchun vaqt ajratsangiz bo'ladi. Tuzayotgan kun tartibingiz sizni nafaqat kuningizni to'g'ri taqsimlashga, balki har bir ishingizni ma'lum vaqt ichida bajarib, o'zingizni kattalardek mas'uliyatli his etishingizga undaydi.

Kun tartibini tuzayotganda rejalagan yumushingizni to'g'ri vaqtga belgilash hamda bu uchun yetarli vaqt ajratish ham muhim ahamiyatga ega. Masalan, uy vazifalarini kunning kechki qismiga belgilang hamda uni o'rtacha necha daqiqada bajarib bo'lishingizni hisoblang. E'tibor bering, agar televizor ko'rish uchun ajratadigan vaqtingizni biroz kamaytirib, uyga vazifalarni bajaradigan vaqtingizni shuning evaziga ko'paytirib olsangiz, barcha ishlarga ulgurasiz. Shuningdek, kun tartibingizdan ertalabki badantariya, kitob o'qish, sport bilan shug'ullanish kabi foydali bandlar ham o'rin olsin.

Namunaviy kun tartibi

Kunning birinchi qismi

07 ⁰⁰ -07 ⁰⁵	uyg'onish
07 ⁰⁵ -07 ¹⁵	o'rinni yig'ishtirish
07 ¹⁵ -07 ²⁰	badantariya
07 ²⁰ -07 ³⁰	yuvinish
07 ³⁰ -07 ⁴⁵	ovqatlanish
07 ⁴⁵ -07 ⁵⁰	maktabga o'tlanish
07 ⁵⁰ -08 ⁰⁰	maktabga yetib borish

Mana, aziz bolajonlar, biz sizlarga kunning yarmini qanday tashkil etish haqida namunaviy reja taqdim etdik.

Kunning ikkinchi qismi

Endi o'zingiz kunning ikkinchi yarmini rejalashtirishga urinib ko'ring. Unutmang, rejali ishda baraka bo'ladi.

TULKIVOYNING HASRATI

Buncha shirin
Oh, oh, oh,
Bu xo'rozning ovozi.
Yaqinroqdan tinglashga
Qo'ymaydi afsus, tozi.

O'zim ayyor deyman-u,
Goho dumim berar pand.
Alamimdan shu sabab
Yeyman doim xo'roqzand.

She'r va rasm muallifi
Azamat XUDOYBERGANOV

ALISHER NAVOIY

Navoiy navosidan dars olgan bulbul,
Otashin qalblarga mehr sochgan ul.
Bizlarga merosdir "Devoni Foniy",
G'azal ila o'sdi bog'dagi har gul.

Buyuk zot aslida millat quyoshi,
Yetti iqlimda ham yo'qdir qiyosi.
Qalblarga nur sochar uning ziyosi,
Shundan nurga to'ldi adab dunyosi.

"Hayrat-ul abror" u "Farhod va Shirin",
Layliga yetolmay sog'inchda Majnun.
Yetti hikoyatdur "Sabbayi Sayyor",
"Saddi Iskandariy" ibrat biz uchun.

Navoiy "Xamsa"si dillarda aziz,
Uning g'azallari mo'tabar, laziz.
Yomonlikdan qilor dillarni ogoh,
Biz ham unutmaymiz ul zotni hargiz!

Dilshodbek AKRAMOV,
Yashnobod tumanidagi
255-umumta'lim maktabining 7-sinf o'quvchisi

ТЕХНОЛОГИЯЛАШГАН ҲАЁТНИНГ 12 ТА БЕЛГИСИ

1. Роботлашган таълим

Бугун «робот-устоз»ларнинг билими кучли дея баҳоланмоқда. Улар ўнлаб тилда гаплашиши, ҳар қандай математик ва алгоритмик масалаларни жуда содда тилда тушунтириши мумкин. Лекин битта тарафи – сиз мажбуран эмас, хоҳишингизга кўра таълим олишингиз керак.

2. «Олма пиш, оғзимга туш» ёки уйда ўтириб бозор қилиш маҳорати

Бугунги кунда ҳам вақтини, ҳам асабини қизганган одам албатта, ўзи истаган буюмини тиқилинч ҳам бозорларда эмас, кўлидаги гаджети орқали интернет магазинлардан харид қилади. Бу ҳам сифатли ишончли харид тури.

3. Ҳайдовчисиз машиналар

Технология ривожланган давлатларда албатта, бундай машиналарни хуш кўришади. Чунки биринчидан, ишончли, иккинчидан, ҳалокатларга кам учрайди. Аниқ бошқарувга эга бўлган автомобилларни ким ҳам хохламайди, дейсиз.

4. Кўз орқали бошқариладиган лифтлар

Инсон онги шунчаликка етдики, эндиликда қўл билан бажариладиган ҳар қандай нарсга, унга оғирлик қилипти. Дубай шаҳрида ихтиро қилинган бу янгилик бугунги кунда гигант компанияларда йўлга қўйилган.

5. Робот-ошпазлар

Роботлаштирилган ресторан ҳақида эшитгансиз. Унда ҳеч қандай ошпаз ва официантлар фаолият юритмайди. Хўрандалар хизматини робот-ошпазлар бажаришади. Улар истеъмолчиларнинг хоҳлаган овқатини меню асосида тайёрлашади.

6. Инсон боши кўчирилди ва натижа аъло

Яқиндагина амалга оширилган оламшумул янгиликлардан бири бу инсон бошининг бошқа танага кўчирилишидир. Технология кашфиётлари кўпроқ тиббиёт соҳасида ривожланмоқда. Америка, Ҳиндистон ва англиялик мутахассислар томонидан амалга оширилган бу операция натижаси кутгандан ҳам

аъло бўлди.

7. Журналистларга иш йўқми?!

Япония технологияси асосида яратилган робот-мухбирлар бугунги кунда 3 сония ичида 14 та мақола ёки янгилик ёзишга қодир. Журналистикада жанрлар кесишмаси бўлаётган бир пайтда бундай технологиянинг кашф қилиниши аини муддао.

8. Музлатилган одамлар

Тиббиёт ривожланган бўлса ҳам аммо ҳозиргача баъзи бир касалликларнинг давоси топилмади. Шундай касалликларга чалинган беморлар «Келажак авлод»дан шифо излаб, ўзларини музлатмоқда. Бугунги кунга келиб 2 500 бемор ва одамлар ўзини шундай музлатишган.

9. Сунъий озиқ-овқатлар

Америка технологияси буни аллақачон ҳаётга татбиқ қилганди. Сунъий озиқ-овқатларни инсон саломатлигига тўлиқ фойдали, деб бўлмайди. Лекин бундай маҳсулотлар кам калорияли бўлиб, семириб кетишнинг олдини олади.

10. Уй жиҳозлари билан «гаплашиш»

Яқин келажакда уйимиздаги техникалар «хизматкор» вазифасини бажаришади. Улар овқат пишириши, кийимларингизни саришталаши, сиз билан соатлаб турли мавзуларда суҳбат қуриши, умуман олганда, кўп вақтингизни оладиган барча ишларни бажариши мумкин.

11. Учувчисиз самолётлар

Эндиликда биз учувчисиз самолётларда парвоз қилишимиз мумкин. Бу хавфли, деярсизми? Аксинча, олимларнинг айтишича, бундай самолётлар аниқ жадвал асосида ишлайди. Шунингдек, уларнинг ҳалокатга учраш кўрсаткичи жуда паст.

12. Осмонга уй қурилади

Тиниб-тинчимас дубайлик меъморлар азон қатламга уй қуришни режалаштирган. Гап шундаки, бу уй ердан узилган ҳолатда қурилади. Албатта, Ернинг Қуёш атрофида айланиши ҳисобга олинган.

А. ЖАНИБЕКОВА
тайёрлади.

БИР ЧИМДИМ

Онаниг оёқдан қолса,
қўлларингизда кўтариб юр,
ҳали оёқларингиз чиқмасидан,
у сени бағрида олиб юрган.

Фридрих ХЕББЕЛ

БИЛАСИЗМИ?

Темурунинг таърифи

Амир Темури, «Жанг пайти уларнинг ўрни беқиёс, 100 та моҳир жангчи ҳам уларнинг ўрнини боса олмайди», деб айтган. Соҳибқироннинг бу таърифи кимлар ҳақида?

debigiget :goveж

БИЛАСИЗМИ?

Бойқаронинг «Ўрду бозори»

Ёзувчи Ойбекнинг «Навоий» романида ёзилишича, Хусайн Бойқаронинг ҳарбий юришлари пайтида «Ўрду бозори» номли бозорлар бўлган экан. Ушбу «Ўрду бозори»да нималар билан савдо қилинган?

идилможне то 'номча, канча, найза, кавчак' :овит, 'нилик, кавчак'

КЕЛГУСИ СОНДА:

«Нуроний» газетаси «Ватанпарвар» меҳмони. Улар қуруқ қўл билан келдимиз ёки...

Ўзбекистонда чиқинди полицияси пайдо бўладими?

VATANPARVAR

Муассис:

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
МУДОФАА
ВАЗИРЛИГИ

www.mudofaa.uz

Бош муҳаррир

вазифасини вақтинча бажарувчи:

подполковник
Тўлқин ЖУМАНАЗАРОВ

Навбатчи:

майор
Гулнора ХОЖИМУРОДОВА

Саҳифаловчилар:

Рамиз ВАЛИЕВ
Олим БЕРДИЕВ

Мусаҳҳиҳлар:

Муҳаррам КАМОЛОВА
Мастура ҚУРБОНОВА

Телефонлар:

71-260-36-50
Факс: 71-260-32-29.

ISSN 2010-5541

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди. Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаменти «Ватанпарвар» Бирлашган таҳририятнинг компьютеризация марказида саҳифаланди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 2008 йил 6 июнда 0535 рақами билан рўйхатга олинган.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар. Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқлиниши мумкин.

Буюртма: г-262
Ҳажми: 6 босма табақ.
Бичими: А3.
Адади: 37 637 нуска.
Босишга топшириш вақти: 14:00.
Топширилди: 14:30.

Газета жума куни чиқади. Газета 1992 йилнинг 24 июнидан чиқа бошлаган.

Нашр кўрсаткичи: 114. Баҳоси: келишилган нархда. «Шарқ» нашриёт-матбаа акция-дорлик компаниясида чоп этилди. Босмаҳона манзили: Тошкент ш., Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6

Манзиллимиз:

100164, Тошкент,
Университет кўчаси, 1-уй.